

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α΄

Opening considerations

Greeting

1:1 Παῦλος, κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦⁱ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφός, **2** τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς ἁγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ—αὐτῶν τε^j καὶ ὑμῶν.^k **3** Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

A word of thanksgiving

4 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· **5** ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, **6** καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, **7** ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **8** ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἕως τέλους, ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ.^l **9** Πιστὸς ὁ Θεός, δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.^m

A word of exhortation

10 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες καὶ μὴ ᾗ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ᾗτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῖ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. **11** Ἐδηλώθη γὰρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης, ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσιν. **12** Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει· «Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου,» «Ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ,» «Ἐγὼ δὲ Κηφᾶ,» «Ἐγὼ δὲ Χριστοῦ.» **13** Μεμέρισται ὁ Χριστός; Μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν,ⁿ ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε;

A disclaimer about baptism

14 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ^o ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον, **15** ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα.^p **16** Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. **17** Οὐ γὰρ ἀπέστειλὲν με Χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ'^q εὐαγγελίζεσθαι—οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.

ⁱ ἰησου χριστου f³⁵ NA [98.5%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 21 B⁴⁶ [1.5%] NU

^j τε f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | --- B⁴⁶NA,B [3%] NU

^k υμων f³⁵ [25%] | ημων B⁴⁶NA,B,C [75%] HF,RP,OC,TR,CP,NU

^l χριστου f³⁵ NA,C [99.5%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] | --- B⁴⁶ [alone]

^m ἰησου χριστου του κυριου ημων *rell* | ~ 34512 CP

ⁿ υμων *rell* | ημων [15%]

^o τω θεω f³⁵ C [97%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] | 12 μου A [2%] | --- B [1%]

^p εβαπτισα f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | εβαπτισθητε B⁴⁶NA,B,C [3%] NU | five further readings [2%]

^q αλλ *rell* | αλλα B⁴⁶B [1%] NU

The nature of the Gospel

Foolishness to the lost

1:18 Ὁ^r λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστίν, τοῖς δὲ σφζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστίν. **19** Γέγραπται γάρ· «Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω.» **20** Ποῦ σοφός; Ποῦ γραμματεὺς; Ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ ἐμώραναν ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου;^s **21** Ἐπειδὴ γάρ, ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ, οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεόν, εὐδόκησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας **22** —ἐπειδὴ καὶ^t Ἰουδαῖοι σημεῖον^u αἰτοῦσιν καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν, **23** ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον· Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἕλλησιν^v δὲ μωρίαν. **24** Αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν, Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν, **25** ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν.^w

God uses ‘nothings’

26 Βλέπετε γὰρ τὴν κλήσιν ὑμῶν, ἀδελφοί· ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοί, κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς· **27** ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα τοὺς σοφοὺς καταισχύνη,^x καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα καταισχύνη τὰ ἰσχυρά· **28** καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ Θεός—καὶ^y τὰ μὴ ὄντα—ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ· **29** ὅπως μὴ καυχῆσθαι πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.^z **30** Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία^a ἀπὸ Θεοῦ—δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις— **31** ἵνα καθὼς γέγραπται· «Ὁ καυχώμενος, ἐν Κυρίῳ καυχάσθω.»

Not with human wisdom but with God’s power

2:1 Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ’ ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων^b ὑμῖν τὸ μαρτύριον^c τοῦ Θεοῦ. **2** Οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ^d εἰδέναι τι^e ἐν ὑμῖν εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. **3** Καί, ἐγὼ^f ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. **4** Καί, ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμα

^r ο *rell* | --- CP

^s τουτου **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [4%] NU

^t και *rell* | 1 οι [45%] [According to Swanson, but no one else mentions it.]

^u σημειον **f**³⁵ [92%] HF,RP,OC,TR,CP | σημεια **ϕ**⁴⁶(**κ**)A,B,C [8%] NU

^v ελλησιν **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | εθνεσιν **κ**A,B,C [4%] NU

^w εστιν **f**³⁵ C [93%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **κ**A,B [4%] NU | --- **ϕ**⁴⁶ [3%] omit the whole clause (A likely case of homoioteleuton—three words in a row.)

^x τους σοφους καταισχυνη **f**³⁵ [73%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 312 **ϕ**⁴⁶ **κ**B,C [12%] NU | --- A [15%] omit a whole line [homoioteleuton]

^y και **f**³⁵ B [98%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶ **κ**A,C [2%] NU

^z του θεου **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B [92%] HF,RP,OC,CP,NU | αυτου C [8%] TR

^a ημιν σοφια **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 21 (**ϕ**⁴⁶) **κ**A,C [4%] NU | ~ 2 ημων B

^b καταγγελων *rell* | καταγγελων [4%] CP

^c μαρτυριον **f**³⁵ B (94.1%) HF,RP,OC,TR,CP | μυστηριον **ϕ**⁴⁶ **κ**A,C (4.4%) NU | four other readings (1.5%)

^d του **f**³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **κ**A,B,C [7%] NU

^e ειδεναι τι **f**³⁵ **κ**A [97%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 21 B,C [3%] NU

^f και εγω **f**³⁵ [92%] HF,RP,OC,TR,CP | καγω **κ**A,B,C [8%] NU

μου οὐκ ἐν πειθοῖς^ε ἀνθρωπίνης^η σοφίας λόγοις,^ι ἀλλ' ἐν ἀποδείξει Πνεύματος καὶ δυνάμεως, **5** ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν^ι μὴ ᾗ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει Θεοῦ.

Wisdom for the mature

6 Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν καταργουμένων· **7** ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν Θεοῦ^κ ἐν μυστηρίῳ, τὴν ἀποκεκρυμμένην ἣν προώρισεν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν, **8** ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν (εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν Κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν). **9** Ἀλλὰ καθὼς γέγραπται· «Ἄ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν^λ καὶ οὐς οὐκ ἤκουσεν, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἠτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.» **10** Ἡμῖν δὲ ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψεν^μ διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ·^ν τὸ γὰρ Πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ,^ο καὶ τὰ βάθη τοῦ Θεοῦ.

11 Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτως καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν^ρ εἰ μὴ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. **12** Ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα^ι τοῦ κόσμου ἐλάβομεν ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν^ρ τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν· **13** ἃ καὶ λαλοῦμεν, οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς Πνεύματος Ἁγίου,^ς πνευματικοῖς πνευματικὰ συγκρίνοντες.

14 Ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστίν· καί, οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται. **15** Ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει μὲν^τ πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται. **16** «Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου, ὃς συμβιβάσει αὐτόν;» Ἡμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν.

The nature of the ministry

It is not to be sectarian

3:1 Καὶ ἐγώ,^υ ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν λαλῆσαι^ν ὡς πνευματικοῖς, ἀλλ' ὡς σαρκικοῖς,^ω ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ. **2** Γάλα ὑμᾶς ἐπότισα καὶ^χ οὐ βρῶμα, οὕπω γὰρ

^ε πειθοῖς **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶B,C (83.7%) HF,RP,OC,TR,CP[NU] | πειθοι (11.9%) | πιθοις **κ**A (3.2%) | six other readings (1.2%)

^η ἀνθρωπίνης **f**³⁵ A,C (85.2%) HF,RP,OC,TR,CP | ἀνθρωπινούς (9.8%) | --- **ϕ**⁴⁶**κ**B (5%) NU

^ι λόγοις **f**³⁵ A,B,C (97.5%) HF,RP,OC,TR,CP[NU] | λογος **κ** (0.5%) | λογου (0.5%) | λογων (0.2%) | --- **ϕ**⁴⁶ (1.3%)

^ι ὑμῶν **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶**κ**A,B,C [95%] HF,RP,OC,TR,NU | ἡμῶν [5%] CP

^κ σοφίαν θεοῦ **f**³⁵ [88%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 21 **ϕ**⁴⁶**κ**A,B,C [12%] NU

^λ εἶδεν *rell* | οἶδε [12%]

^μ ὁ θεὸς ἀπεκάλυψεν **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 312 **ϕ**⁴⁶**κ**A,B,C [5%] NU

^ν αὐτοῦ **f**³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶**κ**A,B,C [2%] NU

^ο ἐρευνα **f**³⁵ [99%] HF,RP,OC,TR,CP | ἐραυνα **ϕ**⁴⁶**κ**A,B,C [1%] NU

^ρ οἶδεν **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | ἔγνωκεν **ϕ**⁴⁶**κ**A,B,C [4%] NU | three other readings [1%]

^ς πνεῦμα *rell* | ἰ το [20%]

^τ εἰδῶμεν **f**³⁵ **κ**A,B,C [74%] HF,RP,OC,TR,NU | ἰδῶμεν **ϕ**⁴⁶ [25%] | οἰδῶμεν CP | ἰδομεν [1%]

^υ ἀγίου **f**³⁵ 0185 [96%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶**κ**A,B [4%] NU

^ν μεν **f**³⁵ B [97%] HF,RP,OC,TR,CP | τα **ϕ**⁴⁶A,C [1%] [NU] | ἰ τα [2%] | one other variant | **κ** omits the whole verse [homoioteleuton]

^ω καὶ ἐγώ **f**³⁵ [88%] HF,RP,OC,TR,CP | καγω **ϕ**⁴⁶**κ**A,B,C [12%] NU

^ν ὑμῖν λαλῆσαι **f**³⁵ [80%] HF,RP,OC,CP | ~ 21 **ϕ**⁴⁶**κ**A,B,C [20%] TR,NU

^ω σαρκικοῖς **f**³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP | σαρκινούς **ϕ**⁴⁶**κ**A,B,C [2%] NU

^χ καὶ **f**³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶**κ**A,B,C [7%] NU

ἠδύνασθε.^γ Ἄλλ' οὔτε^ζ ἔτι νῦν δύνασθε, **3** ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε· ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις καὶ διχοστασίαι,^α οὐχὶ σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; **4** Ὅταν γὰρ λέγη^β τις, «Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου,» ἕτερος δέ, «Ἐγὼ Ἀπολλῶ,» οὐχὶ^δ σαρκικοί^ε ἐστε;

God's coworkers

5 Τίς^φ οὖν ἐστὶν Παῦλος,^ς τίς^η δὲ^ι Ἀπολλῶς,^ι ἀλλ' ἠ^κ διάκονοι δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἐκάστω ὡς ὁ Κύριος ἔδωκεν; **6** Ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς ἐπότισεν, ἀλλ' ὁ Θεὸς ἠύξανεν. **7** Ὡστε οὔτε ὁ φυτεύων ἐστίν τι, οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων Θεός. **8** Ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἓν εἰσιν, ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λήψεται^μ κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. **9** Θεοῦ γὰρ ἐσμεν συνεργοί· Θεοῦ γεώργιον, Θεοῦ οἰκοδομὴ ἐστε.

There will be an accounting

10 Κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι, ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον τέθεικα,^ν ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ. Ἐκαστος δὲ βλεπέτω πῶς ἐποικοδομεῖ. **11** θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι^ο παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός.^ρ **12** Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον^α χρυσόν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην, **13** ἐκάστου τὸ ἔργον φανερόν γενήσεται· ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται. Καί, ἐκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστιν τὸ πῦρ^ρ δοκιμάσει. **14** Εἴ τινος τὸ ἔργον μενεῖ ὃ ἐπωκοδόμησεν,^ς μισθὸν λήψεται.^ι **15** Εἴ τινος τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται· αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός.

^γ ἠδύνασθε **f**³⁵ [56%] OC,TR | ἐδύνασθε **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [38%] HF,RP,CP,NU | ἠδύνασθαι [3%] | ἐδύνασθαι [3%] (Both of the main readings are imperfect = same meaning; the majority variant being Attic is more likely correct, since why would medieval monks revert to it if the Koine were original.)

^ζ οὔτε **f**³⁵ [85%] HF,RP,OC,TR,CP | οὐδε **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C,0185^ν [15%] NU

^α καὶ διχοστασίαι **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ (91.4%) HF,RP,OC,TR,CP | --- **κ**A,B,C,048 (4.8%) NU | 1 διχοστασία (3%) | three other readings (0.8%)

^β λεγῆ *rell* | λεγῆι [30%] CP

^ε ἕτερος δε εγὼ **f**³⁵ **ϕ**^{46ν} **κ**B,C [96%] HF,RP,OC,TR,NU | 1232 [3%] CP | ~ 32 A [1%]

^δ οὐχὶ **f**³⁵ (96.5%) HF,RP,OC,TR,CP | οὐκ **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C,048 (2.7%) NU | οὐ (0.8%)

^ε σαρκικοί **f**³⁵ (96%) HF,RP,OC,TR,CP | ἀνθρώποι **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C,048 (3.3%) NU | three other readings (0.7%)

^φ τις **f**³⁵ C [98%] HF,RP,OC,TR,CP | τι **κ**A,B [2%] NU

^ς παυλος **f**³⁵ (93.8%) HF,RP,OC,TR,CP | ἀπολλῶς **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C,048 (6.2%) NU

^η τίς **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ C (96.7%) HF,RP,OC,TR,CP | τι **κ**A,B,048 (3.3%) NU

^ι δε **f**³⁵ (92.3%) HF,RP,OC,TR,CP | 1 ἐστὶν **κ**A,B,C,048 (7.2%) NU | three other readings (0.5%)

^ι ἀπολλῶς **f**³⁵ (92%) HF,RP,OC,TR,CP | ἀπολλῶ (1.8%) | παυλος **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C,048 (6.2%) NU

^κ ἀλλ ἠ **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **κ**A,B,C [2%] NU | three other variants [1%]

^ι ἀλλ *rell* | ἀλλα **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B [1.5%] NU | ~ ο δε [2%]

^μ ληψεται *rell* | λημψεται **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B [1%] NU

^ν τεθεικα **f**³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP | εθηκα **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [2%] NU

^ο θειναι *rell* | θηναι [15%]

^ρ ιησους χριστος **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B [90%] HF,RP,OC,CP,NU | 1 ο 2 [3%] TR | 2 C [7%]

^α τουτον **f**³⁵ [99%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [1%] NU

^ρ πυρ **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ **κ** [97%] HF,RP,OC,TR,CP | 1 αυτο A,B,C [3%] [NU]

^ς επωκοδομησεν **f**³⁵ C [88%] OC,TR | εποικοδομησεν **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B [10%] HF,RP,CP,NU | two other variants [2%]

^ι ληψεται *rell* | λημψεται **ϕ**^{46ν} **κ**A,B,C [1.5%] NU

We are a temple of God

16 Οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; **17** Εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦτον ὁ Θεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.

18 Μηδεὶς ἐαυτὸν ἐξαπατάτω. Εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω ἵνα γένηται σοφός. **19** Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ Θεῷ ἐστιν. Γέγραπται γάρ· «Ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν»· **20** καὶ πάλιν, «Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσὶν μάταιοι.» **21** Ὡστε, μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις, πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστιν· **22** εἴτε Παῦλος εἴτε Ἀπολλῶς εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα εἴτε μέλλοντα—πάντα ὑμῶν ἐστιν,^u **23** ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χριστὸς δὲ Θεοῦ.

As stewards we must be faithful

4:1 Οὕτως ἡμᾶς^v λογιζέσθω ἄνθρωπος· ὡς ὑπηρέτας Χριστοῦ καὶ οἰκονόμους μυστηρίων Θεοῦ. **2** Ὁ δὲ^w λοιπὸν ζητεῖται^x ἐν τοῖς οἰκονόμοις ἵνα πιστός τις εὐρεθῇ. **3** Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας· ἀλλ' οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω. **4** Οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ σύννοια, ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι· ὁ δὲ ἀνακρίνων με Κύριός ἐστιν. **5** Ὡστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους καὶ φανερώσει τὰς βουλάς τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ^y Θεοῦ.

No room for boasting

6 Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἐμαυτὸν καὶ Ἀπολλῶ^z δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ^a γέγραπται φρονεῖν,^b ἵνα μὴ εἰς ὑπὲρ τοῦ ἐνός μὴ^c φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἐτέρου. **7** Τίς γὰρ σε διακρίνει; Τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; Εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβών; **8** Ἦδη κεκορεσμένοι ἐστέ, ἤδη ἐπλούτησατε, χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε· καὶ ὄφελόν γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν.

The cost of being an apostle

9 Δοκῶ γὰρ ὅτι^d ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν, ὡς ἐπιθανατίους· ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλους καὶ ἀνθρώπους. **10** Ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. **11** Ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινῶμεν καὶ διψῶμεν, καὶ γυμνιτεύομεν^e καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν, **12** καὶ κοπιῶμεν,

^u ἐστιν f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | --- Ϝ⁴⁶κA,B,C [4%] NU

^v ἡμας *rell* | ὑμας [12%]

^w ὁ δε f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | ὠδε Ϝ⁴⁶κA,B,C [4%] NU

^x ζητεῖται f³⁵ B [70%] HF,RP,OC,TR,CP,NU | ζητεῖτε Ϝ⁴⁶κA,C [29%] | four other readings [1%]

^y του *rell* | --- [15%]

^z απολλω f³⁵ Ϝ⁴⁶C [99.5%] HF,RP,OC,TR,CP | απολλων κA,B [0.5%] NU

^a ο f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | α Ϝ⁴⁶κA,B,C [6%] NU

^b φρονειν f³⁵ C^v [97%] HF,RP,OC,TR,CP | --- Ϝ⁴⁶κA,B [3%] NU

^c μη f³⁵ [50%] HF | --- Ϝ⁴⁶κA,B,C [50%] RP,OC,TR,CP,NU

^d ὅτι f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | --- Ϝ⁴⁶κA,B,C [4%] NU

^e γυμνιτευομεν f³⁵ κ(B)C [40%] CP,NU | γυμνητευομεν Ϝ⁴⁶ [60%] HF,RP,OC,TR | --- A

ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν. Λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι ἀνεχόμεθα, **13** βλασφημούμενοι^f παρακαλοῦμεν. Ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περιψήμα, ἕως ἄρτι.

Children imitate fathers

14 Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶ.^g **15** Ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγούς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας· ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου, ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. **16** Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί μου γίνεσθε. **17** Διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὃς ἐστὶν τέκνον μου^h ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν Χριστῷ,ⁱ καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω.

Not in word but in power

18 Ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς, ἐφυσιώθησάν τινες. **19** Ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ,^j καὶ γνώσομαι, οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων,^k ἀλλὰ τὴν δύναμιν. **20** Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀλλ' ἐν δυνάμει. **21** Τί θέλετε; Ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε πραότητος;^l

The nature of the Christian life

Immorality must be punished

5:1 Ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία ἣτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὀνομάζεται^m—ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. **2** Καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ἐξαρθῆⁿ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας.^o **3** Ἐγὼ μὲν γάρ, ὡς^p ἀπὸν τῷ σώματι, παρὼν δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη κέκρικα, ὡς παρὼν, τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον· **4** ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν^q Ἰησοῦ Χριστοῦ,^r συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος, σὺν τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,^s **5** παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῆ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.^t

^f βλασφημουμενοι f³⁵ B [98%] HF,RP,OC,TR,CP | δυσφημουμενοι P⁴⁶KA,C [2%] NU

^g νουθετω f³⁵ B [85%] HF,RP,OC,TR,CP | νουθετων KA,C [15%] [NU] | νουθετη P⁴⁶

^h τεκνον μου f³⁵ P⁴⁶ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 21 KA,B,C [5%] NU

ⁱ χριστω f³⁵ A,B (87.8%) HF,RP,OC,TR,CP | 1 ιησου P⁴⁶KC (11.3%) [NU] | κυριου ιησου (0.5%) | two other readings

^j θεληση *rell* | θελησει [13%]

^k πεφυσιωμενων *rell* | πεφυσιωμενον [13%]

^l πραοτητος f³⁵ K [99%] HF,RP,OC,TR,CP | πραυτητος P⁴⁶A,B [1%] NU

^m ονομαζεται f³⁵ (96.8%) HF,RP,OC,TR,CP | --- P⁴⁶KA,B,C (3.2%) NU

ⁿ εξαρθη f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | αρθη P⁴⁶KA,B,C [5%] NU

^o ποιησας f³⁵ P⁴⁶B [97%] HF,RP,OC,TR,CP | πραξας KA,C [3%] NU

^p ως f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | --- P⁴⁶KA,B,C [4%] NU

^q ημων f³⁵ P⁴⁶B [97%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] | --- KA [3%]

^r χριστου f³⁵ P⁴⁶K [96%] HF,RP,OC,TR,CP | --- A,B [4%] NU

^s χριστου f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | --- P⁴⁶KA,B [5%] NU | longer omissions [1%]

^t ιησου f³⁵ K [88%] HF,RP,OC,TR | ημων 1 χριστου A [10%] lat,syr,cop | 1 χριστου [1%] CP | --- P⁴⁶B [1%] NU

Down with moral 'yeast'

6 Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. Οὐκ οἶδατε ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ;
7 Ἐκκαθάρατε οὖν^u τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νέον φύραμα, καθὼς ἐστε, ἄζυμοι.
Καὶ γὰρ τὸ Πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν^v ἐτύθη, Χριστός. 8 Ὡστε ἐορτάζωμεν,^w μὴ ἐν
ζύμῃ παλαιᾷ, μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας^x καὶ
ἀληθείας.

Avoid contaminators

9 Ἐγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ μὴ συναμιγνυσθαι^y πόρνοις 10—καὶ^z οὐ πάντως
τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου, ἢ τοῖς πλεονέκταις, ἢ^a ἄρπαξιν, ἢ εἰδωλολάτραις·
ἐπεὶ ὀφείλετε^b ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελεθῆναι. 11 Νυνὶ^c δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ
συναμιγνυσθαι ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ἦ^d πόρνος, ἢ πλεονέκτης, ἢ
εἰδωλολάτρης, ἢ λοιδορορ,^e ἢ μέθυσος, ἢ ἄρπαξ—τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν.

12 Τί γὰρ μοι καὶ^f τοὺς ἔξω κρίνειν; Οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε; 13 Τοὺς δὲ ἔξω
ὁ Θεὸς κρίνει,^g καὶ^h ἐξαρεῖτεⁱ τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

Down with lawsuits!

6:1 Τολμᾷ τις ὑμῶν πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ
οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; 2 Οὐκ^j οἶδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινούσιν; Καὶ εἰ ἐν ὑμῖν
κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων; 3 Οὐκ οἶδατε ὅτι ἀγγέλους
κρινούμεν; Μήτι γε βιωτικά; 4 Βιωτικὰ μὲν οὖν κριτήρια ἐὰν ἔχητε, τοὺς
ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε. 5 Πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν^k λέγω.
Οὕτως οὐκ ἔνι^l ἐν ὑμῖν σοφὸς οὐδὲ εἶς^m ὃς δυνήσεται διακρῖναιⁿ ἀνά μέσον τοῦ

^u οὖν f³⁵ C,048 [65%] OC,TR | --- Ϝ⁴⁶NA,B [35%] HF,RP,CP,NU (OC is in small print.)

^v ὑπερ ἡμῶν f³⁵ (91.8%) HF,RP,OC,TR,CP | 1 ὑμῶν (4.3%) | --- NA,B,C,048 (3.3%) NU | two other readings (0.5%)

^w ἐορτάζωμεν *rell* | ἐορτάζομεν A [20%]

^x εἰλικρινείας f³⁵ [20%] | εἰλικρινείας Ϝ⁴⁶B [55%] HF,RP,OC,TR,CP,NU | εἰλικρινείας NC [23%] | ιλικρινείας [1%] | ηλικρινείας A (Since collators have generally not recorded breathing, one can only guess at percentages.)

^y συναμιγνυσθαι *rell* | συναμιγνυσθε [10%]

^z καὶ f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | --- Ϝ⁴⁶NA,B,C [3%] NU

^a ἢ f³⁵ Ϝ⁴⁶ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | καὶ NA,B,C,048 [4%] NU

^b ὀφείλετε f³⁵ [82%] HF,RP,OC,TR,CP | ὀφείλετε Ϝ⁴⁶(N)B,C [13%] NU | ὀφείλεται (A) [3%] | ὀφείλεται [2%]

^c νυνὶ f³⁵ NC [55%] HF,TR | νυν Ϝ⁴⁶A,B [45%] RP,OC,CP,NU

^d ἦ *rell* | ἦ [50%]

^e ἢ πλεονεκτης ἢ εἰδωλολάτρης ἢ λοιδορορ *rell* | ~ 561234 CP | ~ 341256 [1%]

^f καὶ f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | --- Ϝ⁴⁶NA,B,C [5%] NU

^g κρίνει f³⁵ [80%] HF,RP,CP,NU | κρίνει [20%] OC,TR

^h καὶ f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | --- Ϝ⁴⁶NA,B,C [5%] NU

ⁱ ἐξαρεῖτε f³⁵ [85%] HF,RP,OC,TR | ἐξαρετε NA,B,C [4%] NU | ἐξαίρετε Ϝ⁴⁶ [1%] | ἐξαίρετε [3%] CP | ἐξαρείται [6%] | three further spellings [1%]

^j οὐκ f³⁵ [92%] HF,RP,OC,TR,CP | ἢ 1 Ϝ⁴⁶NA,B,C [8%] NU

^k ὑμῖν *rell* | ὑμῶν [15%]

^l ἐνὶ f³⁵ Ϝ⁴⁶NB,C [96%] HF,RP,OC,CP,NU | ἐστὶν [4%] TR | A omits verses 3-6

^m σοφὸς οὐδε εἰς f³⁵ [92%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ οὐδεὶς 1 Ϝ⁴⁶NB,C [4%] NU | ~ 231 [2%] | 1 οὐδεὶς [2%] | A omits verses 3-6

ⁿ διακρῖναι *rell* | ἀνακρῖναι N [20%] | A omits verses 3-6

ἀδελφοῦ αὐτοῦ; **6** Ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων; **7** Ἦδη μὲν οὖν^ο ὅλως ἡττημα^ρ ὑμῖν ἐστὶν ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν. Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε; **8** Ἄλλ'^q ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ ταῦτα^τ ἀδελφούς.

How to avoid inheriting the Kingdom

9 Ἦ οὐκ οἶδατε ὅτι ἄδικοι βασιλείαν Θεοῦ^ς οὐ κληρονομήσουσιν; Μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι, οὔτε εἰδωολάτραι, οὔτε μοιχοί, οὔτε μαλακοί, οὔτε ἀρσενικοῖται, **10** οὔτε πλεονέκται, οὔτε κλέπται,^τ οὔτε^μ μέθυσοι, οὐ λοῖδοροι, οὐχ ἄρπαγες βασιλείαν Θεοῦ οὐ^ν κληρονομήσουσιν. **11** Καὶ ταῦτά τινες ἦτε· ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλ'^ω ἡγιάσθητε, ἀλλ'^x ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ^ν καὶ ἐν τῷ Πνεύματι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Fornication is bad!

12 Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει. Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπὸ τινος. **13** Τὰ βρώματα τῆ κοιλία καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν, ὁ δὲ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. Τὸ δὲ σῶμα οὐ τῆ πορνεία ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ Κύριος τῷ σώματι. **14** Ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν Κύριον ἡγείρειν καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. **15** Οὐκ οἶδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστὶν; Ἄρα^z οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη; Μὴ γένοιτο. **16** Ἦ^a οὐκ οἶδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῆ πόρνη ἐν σῶμά ἐστιν; «Ἔσονται» γάρ, φησὶν, «οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.» **17** Ὁ δὲ κολλώμενος τῷ Κυρίῳ ἐν πνευμά ἐστιν.

18 Φεύγετε τὴν πορνείαν. Πᾶν ἀμάρτημα ὃ ἐὰν ποιήσῃ^b ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν, ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἀμαρτάνει. **19** Ἦ οὐκ οἶδατε ὅτι τὸ σῶμα^c ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἁγίου Πνεύματός ἐστιν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ, καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν; **20** Ἦγοράσθητε γὰρ τιμῆς· δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἃτινά ἐστιν τοῦ Θεοῦ.^d

About marriage

7:1 Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι·^e καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἄπτεσθαι. **2** Διὰ δὲ τὰς πορνείας, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω, καὶ ἐκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω.

^ο ουν f³⁵ A,B,C [95%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] | --- Ϝ⁴⁶κ [5%]

^ρ ηττημα *rell* | 1 εν TR

^q αλλ f³⁵ [35%] | αλλα Ϝ⁴⁶κA,B,C [65%] HF,RP,OC,TR,CP,NU

^τ ταυτα f³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP | τουτο Ϝ⁴⁶κA,B,C [5%] NU | τοτε [2%]

^ς βασιλειαν θεου f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 21 Ϝ⁴⁶κA(B)C [3%] NU

^τ πλεονεκται ουτε κλεπται f³⁵ [80%] HF,RP,OC,CP | ~ 32 (ουδε Ϝ⁴⁶) 1 Ϝ⁴⁶κA,B,C [15%] TR,NU | ~ 31 [5%]

^μ ουτε f³⁵ B [94%] HF,RP,OC,TR,CP | ου κA,C [6%] NU | ουδε Ϝ⁴⁶

^ν ου f³⁵ (85.9%) HF,RP,OC,TR | --- Ϝ⁴⁶κA,B,C (13.6%) CP,NU | one other reading (0.5%)

^ω αλλ f³⁵ [35%] | αλλα *rell*

^x αλλ f³⁵ C [77%] HF,RP,TR,CP | αλλα Ϝ⁴⁶κA,B [23%] OC,NU

^ν ιησου f³⁵ A [87%] HF,RP,OC,TR,CP | 1 χριστου Ϝ⁴⁶κ [3%] NU | ημων 1 χριστου B [10%]

^z αρας f³⁵ Ϝ⁴⁶κA,B,C [70%] HF,RP,OC,TR,CP,NU | αρα [30%]

^a η f³⁵ κA,B,C [60%] OC,TR[NU] | --- Ϝ⁴⁶ [40%] HF,RP,CP

^b ποιηση *rell* | ποιησει [13%]

^c το σωμα f³⁵ Ϝ⁴⁶κB,C [65%] HF,RP,OC,TR,CP,NU | τα σωματα [35%]

^d και εν τω πνευματι υμων ατινα εστιν του θεου f³⁵ (96.3%) HF,RP,OC,TR,CP | --- Ϝ⁴⁶κA,B,C (3.7%) NU

^e μοι f³⁵ A [97%] HF,RP,OC,TR,CP | --- Ϝ⁴⁶κB,C [3%] NU

3 Τῆ γυναικί ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην εὐνοίαν^f ἀποδιδότω, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. **4** Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ’^g ὁ ἀνὴρ· ὁμοίως^h δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ’ⁱ ἡ γυνή. **5** Μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους εἰ μῆτι ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρόν, ἵνα σχολάζητε^j τῇ νηστεία καὶ τῆ^k προσευχῇ, καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχεσθε^l ἵνα μὴ πειράζη^m ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν.

6 Τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ κατ’ ἐπιταγὴν **7** (θέλω γὰρⁿ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν· ἀλλ’^o ἕκαστος ἴδιον χάρισμα ἔχει^p ἐκ Θεοῦ, ὃς μὲν οὕτως, ὃς^q δὲ οὕτως). **8** Λέγω δὲ τοῖς^r ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις· καλὸν αὐτοῖς ἐστίν^s ἐὰν μείνωσιν ὡς καὶ ἐγώ· **9** εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται, γαμησάτωσαν· κρεῖσσον^t γάρ ἐστίν γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι.

Mixed marriages

10 Τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν παραγγέλλω^u (οὐκ ἐγὼ ἀλλ’^v ὁ Κύριος)· γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι **11** (ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, μενέτω ἄγαμος, ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγῆτω), καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. **12** Τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ λέγω^w (οὐχ ὁ Κύριος)· εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον καὶ αὐτῆ^x συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ’ αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν. **13** Καὶ γυνὴ ἣτις^y ἔχει ἄνδρα ἄπιστον καὶ αὐτὸς^z συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ’ αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω αὐτόν.^a **14** Ἠγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀνδρὶ.^b ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστίν, νῦν δὲ ἅγια ἐστίν. **15** Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, χωρίζεσθω—οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ

^f ὀφειλομένην εὐνοίαν **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | ὀφειλην **ϕ**^{46v} **κ**A,B,C [4%] NU

^g ἀλλ *rell* | ἀλλα **κ**A,B,C [1%] NU

^h ὁμοίως *rell* | ὁμοίως CP

ⁱ ἀλλ *rell* | ἀλλα **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [2%] NU

^j σχολάζητε **f**³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | σχολασητε **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [4%] NU | σχολασηται [1%] | σχολάζηται [1%]

^k νηστεια και τη **f**³⁵ (92.4%) HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C (6.7%) NU [homoioteleuton] | ~ (0.8%) ('prayer' before 'fasting')

^l συνερχεσθε **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ [56%] | συνερχησθε [40%] HF,RP,OC,TR,CP | ητε **κ**A,B,C [4%] NU

^m πειραζη *rell* | πειραζει [15%]

ⁿ γαρ **f**³⁵ B [95%] HF,RP,OC,TR,CP | δε **ϕ**⁴⁶ **κ**A,C [5%] NU

^o ἀλλ *rell* | ἀλλα **ϕ**⁴⁶ **κ**B,C [2%] NU

^p χάρισμα εχει **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 21 **κ**A,B [4%] NU | 1 C

^q ος μεν ουτως ος **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ (95.5%) HF,RP,OC,TR,CP | ο 23 ο **κ**A,B,C (3.9%) NU | four other readings (0.7%)

^r τοις *rell* | ταις [15%]

^s εστιν **f**³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [6%] NU

^t κρεισσον **f**³⁵ A,C [97%] HF,RP,OC,TR,CP | κρειπτον (**ϕ**⁴⁶ **κ**)B [2%] NU | κρειτγον [1%]

^u παραγγελλω *rell* | παραγγελω [5%] CP

^v ἀλλ *rell* | ἀλλα **κ**A,B [1%] NU

^w εγω λεγω **f**³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 21 **κ**A,B,C [6%] NU

^x αὐτη *rell* | αὐτη NU

^y ητις **f**³⁵ A,B [90%] HF,RP,TR,CP | ει τις **ϕ**⁴⁶ **κ** [10%] OC,NU

^z αυτος **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | ουτος **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [3%] NU

^a αυτον **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | τον ανδρα **ϕ**⁴⁶ A,B,C [3%] NU | 1 ανδρα **κ**

^b ανδρι **f**³⁵ (94.9%) HF,RP,OC,TR,CP | αδελφω **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C (3.5%) NU | 1 πιστω (0.8%) | two other readings (0.7%)

ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιοῦτοις, ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς^c ὁ Θεός. **16** Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; Ἦ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις;

About other situations

17 Εἰ μὴ, ἐκάστῳ ὡς ἐμέρισεν ὁ Θεός,^d ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ Κύριος,^e οὕτως περιπατεῖτω (καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις^f διατάσσομαι). **18** Περιτετιμημένος τις ἐκλήθη; Μὴ ἐπισπάσθω. Ἐν ἀκροβυστίᾳ τις ἐκλήθη;^g Μὴ περιτεμνέσθω. **19** Ἡ περιτομὴ οὐδὲν ἐστὶν καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδὲν ἐστὶν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν Θεοῦ. **20** Ἐκαστος ἐν τῇ κλήσει ἧ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. **21** Δοῦλος ἐκλήθη; Μὴ σοι μελέτω, ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι. **22** Ὁ γὰρ ἐν Κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος ἀπελεύθερος Κυρίου ἐστίν. Ὁμοίως καὶ^h ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς δοῦλός ἐστιν Χριστοῦ. **23** Τιμῆς ἠγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. **24** Ἐκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰⁱ Θεῶ.

About virgins

25 Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν Κυρίου οὐκ ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἠλεημένος ὑπὸ Κυρίου πιστὸς εἶναι. **26** Νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστώσαν ἀνάγκην—ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι. **27** Δέδεσαι γυναικί; Μὴ ζητεῖ λύσιν. Λέλυσαι ἀπὸ γυναικός; Μὴ ζητεῖ γυναῖκα. **28** Ἐὰν δὲ καὶ γήμη,^j οὐχ ἡμαρτες· καὶ ἐὰν γήμη ἡ παρθένος, οὐχ ἡμαρτεν. Θλιψὶν δὲ τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι, ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι.

A sense of urgency

29 Τοῦτο δὲ φημι, ἀδελφοί,^k ὁ καιρὸς συνεσταλμένος· τὸ λοιπὸν ἐστὶν^l ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες ᾧσιν, **30** καὶ οἱ κλαίοντες ὡς μὴ κλαίοντες, καὶ οἱ χαίροντες ὡς μὴ χαίροντες, καὶ οἱ ἀγοράζοντες ὡς μὴ κατέχοντες, **31** καὶ οἱ χρώμενοι τῷ κόσμῳ^m τούτῳⁿ ὡς μὴ καταχρώμενοι· παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου.

Marriage again

32 Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι. Ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου· πῶς ἀρέσει^o τῷ Κυρίῳ. **33** Ὁ δὲ^p γαμήσας μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου· πῶς ἀρέσει^q τῇ γυναικί.

^c ἡμας **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶**B** [96%] HF,RP,OC,TR,CP | υμας **κ**A,C [4%] NU

^d ἐμερισεν ο θεος **f**³⁵ (87.6%) HF,RP,OC,TR,CP | ~ 231 A (4.9%) | 12 κυριος **ϕ**⁴⁶**C** (5.1%) NU | 1 κυριος (1.2%) | μεμερικεν 2 κυριος **κ**B (0.7%) | three other readings (0.5%)

^e θεος εκαστον ως κεκληκεν ο κυριος **f**³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 623451 **ϕ**⁴⁶**κ**A,B,C [7%] NU

^f ταις εκκλησαις πασαις **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶**A,B,C** [95%] HF,RP,OC,TR,NU | ~ 312 **κ** [5%] CP

^g τις εκληθη **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ κεκληται 1 **ϕ**⁴⁶**κ**A,B [4%] NU | 1 κεκληται **ϕ**¹⁵ [1%]

^h και **f**³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**¹⁵⁽⁴⁶⁾**κ**A,B [3%] NU | δε [1%] | δε 1 [3%]

ⁱ παρα **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶**κ**B [93%] HF,RP,CP,NU | 1 τω A [7%] OC,TR

^j γημης **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | γαμησης **ϕ**⁴⁶**κ**B [3%] NU | γαμηση A | λαβης γυναικα [1%]

^k αδελφοι *rell* | 1 οτι [12%]

^l το λοιπον εστιν **f**³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 312 **ϕ**⁴⁶**κ**A,B [5%] NU | ~ 32 **ϕ**¹⁵ [1%] | three other readings [1%]

^m τω κοσμω **f**³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP | τον κοσμον **ϕ**^{15,46}**κ**A,B [2%] NU

ⁿ τουτω *rell* | --- **ϕ**^{15,46}**κ**A,B [1%] NU | τουτον [1%]

^o αρεσει **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | αρεση **ϕ**⁴⁶**κ**A,B [4%] NU

^p δε *rell* | --- [2%] CP

^q αρεσει **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | αρεση **ϕ**⁴⁶**κ**A,B [4%] NU

34 Μεμερίσται καὶ ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος. Ἡ ἄγαμος^s μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, ἵνα ἡ ἄγια καὶ ἰσώματι καὶ^u πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου· πῶς ἀρέσει^v τῷ ἀνδρὶ. **35** Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον^w λέγω, οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχημον, καὶ εὐπρόσεδρον^x τῷ Κυρίῳ ἀπερισπάστως.

36 Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ἡ ὑπέρακμος καὶ οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιεῖτω· οὐχ ἁμαρτάνει· γαμεῖτωσαν. **37** Ὁς δὲ ἔστηκεν ἐδραῖος ἐν τῇ καρδίᾳ,^y μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ^z τοῦ^a τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιεῖ.^b **38** Ὡστε, καὶ ὁ ἐγκαμίζων^c καλῶς^d ποιεῖ,^e ὁ δὲ^f μὴ ἐγκαμίζων^g κρεῖσσον ποιεῖ.^h

39 Γυνὴ δέδεταί νόμῳⁱ ἐφ' ὅσον χρόνον ζῆ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἐὰν δὲ καὶ^j κοιμηθῆ ὁ ἀνὴρ,^k ἐλευθέρα ἐστὶν ἧ θέλει γαμηθῆναι—μόνον ἐν Κυρίῳ. **40** Μακαριωτέρα δὲ ἐστὶν ἐὰν οὕτως μείνη, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην—δοκῶ δὲ κατὰ Πνεῦμα Θεοῦ ἔχειν.

About things offered to idols

8:1 Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων· οἶδαμεν ὅτι πάντες γινώσκουσιν ἔχομεν. Ἡ γινώσκουσα φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. **2** Εἰ δέ^l τις δοκεῖ εἰδέναι^m τι, οὐδέπω οὐδὲν ἔγνωκενⁿ καθὼς δεῖ γινῶναι. **3** Εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ.

^r μεμερίσται καὶ **f**³⁵ [88%] HF,RP,OC,CP | 212 **ϕ**^{15,46} **κ**A,B [7%] NU | 1 [5%] TR (OC is in small print.)

^s καὶ ἡ παρθένος ἡ ἀγαμος **f**³⁵ (93.4%) HF,RP,OC,TR,CP | 4512345 **ϕ**⁴⁶ **κ**A (2.4%) | ~ 45123 **ϕ**¹⁵ **B** (3.7%) NU | three other readings (0.5%)

^t καὶ **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ **A** [95%] HF,RP,OC,TR,CP | 1 τῶ **κ**B [4%] NU | 1 το [1%]

^u καὶ **f**³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | 1 τῶ **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B [6%] NU

^v ἀρέσει **f**³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP | ἀρεσῆ **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B [2%] NU

^w συμφέρον **f**³⁵ [98.5%] HF,RP,OC,TR,CP | συμφρορον **ϕ**^{15,46} **κ**A,B [1.5%] NU

^x εὐπρόσεδρον **f**³⁵ [85%] HF,RP,TR | εὐπαρεδρον **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B [15%] OC,CP,NU

^y ἐδραῖος ἐν τῇ καρδίᾳ **f**³⁵ [91%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 234 αὐτου 1 **κ**A,B [4%] NU | ~ 234 αὐτου **ϕ**^{46v} [1%] | 1234 αὐτου [3%]

^z καρδίᾳ αὐτου **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | ἰδίᾳ 1 **κ**A,B [3%] NU | 1 [2%]

^a του **f**³⁵ [75%] HF,RP,OC,TR,CP | --- (**κ**)A,B [20%] NU | το [5%]

^b ποιεῖ **f**³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP | ποιησει **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B [2%] NU

^c ἐγκαμίζων **f**³⁵ (72.2%) HF,RP,OC,TR,CP | γαμίζων **ϕ**⁽¹⁵⁾⁴⁶ **κ**(A)B (12.8%) NU | ἐγγαμίζων (5.6%) | long omissions (9.4%)

^d καλῶς **f**³⁵ (83.1%) HF,RP,OC,TR,CP | τὴν ἑαυτου παρθενον 1 **ϕ**¹⁵ **κ**A (6.8%) NU | τὴν παρθενον ἑαυτου 1 **B** (0.3%) | τὴν παρθενον αὐτου 1 **ϕ**⁴⁶ (0.3%) | long omissions (9.4%)

^e ποιεῖ *rell* | ποιη CP | ποιησει **ϕ**^{15,46} **B** [1.5%]

^f ὁ δε **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | καὶ ὁ **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B [5%] NU

^g ἐγκαμίζων **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | γαμίζων **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B [5%] NU

^h ποιεῖ **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | ποιησει **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B [3%] NU

ⁱ νομῶ **f**³⁵ (96.8%) HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**^{15,46} **κ**A,B (2.6%) NU | γαμῶ (0.7%)

^j καὶ **f**³⁵ [80%] HF,RP,CP | --- **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B [20%] OC,TR,NU

^k ἀνηρ **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B [88%] HF,RP,CP,NU | 1 αὐτης [12%] OC,TR

^l δε **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B [5%] NU

^m εἰδέναι **f**³⁵ [86%] HF,RP,OC,TR,CP | ἐγνωκεναι **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B [4%] NU | εἶναι [10%]

ⁿ οὐδεπω οὐδεν ἐγνωκεν **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | ουπω ἐγνω **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B [3%] NU | 1 ἐγνω [1%] | three other readings [1%]

Idols are really nothing

4 Περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων, οἶδαμεν ὅτι οὐδὲν εἶδωλον ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς Θεὸς ἕτερος^ο εἰ μὴ εἷς. 5 Καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὶν λεγόμενοι <θεοί,> εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ τῆς^ρ γῆς (ὥσπερ εἰσὶν <θεοὶ> πολλοὶ καὶ <κύριου> πολλοί), 6 ἀλλ' ἡμῖν εἷς Θεός, ὁ Πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν, καὶ εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ.

Respect the other's conscience

7 Ἀλλ' οὐκ ἐν παῖσιν ἢ γυνῶσιν· τινὲς δέ, τῆ συνειδήσει^ι τοῦ εἰδώλου, ἕως ἄρτι^ι ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσιν, καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν, ἀσθενῆς οὖσα, μολύνεται. 8 Βρῶμα δὲ ἡμᾶς^ς οὐ παρίστησιν^ι τῷ Θεῷ· οὔτε γὰρ^υ ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν,^υ οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα.^ω

9 Βλέπετε δὲ μή πως ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενούσιν.^χ 10 Ἐὰν γὰρ τις ἴδῃ σε τὸν ἔχοντα γυνῶσιν ἐν εἰδωλείῳ^υ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ, ἀσθενοῦς ὄντος, οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθута ἐσθίειν; 11 Καὶ ἀπολεῖται^ζ ὁ ἀσθενῶν ἀδελφὸς ἐπὶ τῆ σῆ γνώσει,^α δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν. 12 Οὕτως δὲ ἀμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἀσθενούσαν, εἰς Χριστὸν ἀμαρτάνετε. 13 Διόπερ, εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.

The 'rights' of an apostle

9:1 Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος;^β Οὐχὶ Ἰησοῦν Χριστὸν^γ τὸν Κύριον ἡμῶν ἐώρακα;^δ Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ; 2 Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλά γε ὑμῖν εἰμι, ἢ γὰρ σφραγὶς τῆς ἐμῆς^ε ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ. 3 Ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν αὕτη ἐστίν·^ε 4 Μὴ οὐκ ἔχομεν

^ο ετερος f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | --- Ϝ⁴⁶κA,B [5%] NU

^ρ της f³⁵ [60%] OC,TR,CP | --- Ϝ⁴⁶κA,B [40%] HF,RP,NU

^ι συνειδησει f³⁵ (95.5%) HF,RP,OC,TR,CP | συνηθεια (κ)A,B (4.5%) NU

^ι του ειδωλου εως αρτι f³⁵ A [94%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 3412 κB [3%] NU | 1 ειδωλοθυτου 34 [3%]

^υ ημας *rell* | υμας κ [15%]

^ι παριστησιν f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | παραστησει Ϝ⁴⁶κA,B [3%] NU

^υ γαρ f³⁵ (95.4%) HF,RP,OC,TR,CP | --- Ϝ⁴⁶κA,B (3.9%) NU | long omission (0.7%)

^υ περισσευομεν f³⁵ Ϝ⁴⁶κA (90.4%) HF,RP,OC,TR,NU | περισσευομεν (4.3%) CP | περισσευομεθα B (3.6%) | --- (1%) | long omission (0.7%)

^ω φαγωμεν περισσευομεν ουτε εαν μη φαγωμεν υστερουμεθα f³⁵ κ (94.9%) HF,RP,OC,TR,CP | ~ 5673412 Ϝ⁴⁶B (2.6%) NU | ~ 5123467 A (0.3%) | omit various words (1.5%) | long omission (0.7%)

^χ ασθενουσιν f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | ασθενεσιν Ϝ⁴⁶κA,B [4%] NU

^υ ειδωλειω *rell* | ειδωλιω (κA)B [15%]

^ζ και απολειται f³⁵ (93%) HF,RP,OC,TR,CP | 1 απολλυται (4.5%) | απολλυται γαρ Ϝ⁴⁶κB (0.9%) NU | απολλυται ουν A (0.3%) | four conflation (1.4%)

^α αδελφος επι τη ση γνωσει f³⁵ (94.5%) HF,RP,OC,TR,CP | 1 εν 345 (3.9%) | ~ εν 34 (-ση B) 5 ο 1 Ϝ⁴⁶κA(B) (1.5%) NU

^β αποστολος ουκ ειμι ελευθερος f³⁵ (93.2%) HF,RP,OC,TR,CP | ~ 4231 Ϝ⁴⁶κA,B (5.8%) NU | 234 (0.5%) | ~ 231 (0.5%)

^γ χριστον f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | --- Ϝ⁴⁶κA,B [5%] NU

^δ εωρακα f³⁵ Ϝ⁴⁶ [98%] HF,RP,OC,TR,CP,UBS | εορακα κB [2%] N-A

^ε της εμης f³⁵ Ϝ⁴⁶ [98.5%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ μου 1 κB [1.5%] NU | A omits the whole verse [homoioteleuton]

^ε αυτη εστιν f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 21 κA,B [3%] NU

ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν;^g **5** Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν γυναῖκα περιάγειν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Κυρίου, καὶ Κηφᾶς; **6** Ἦ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρνάβας οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν τοῦ^h μὴ ἐργάζεσθαι; **7** Τίς στρατεύεται ἰδίῳις ὀψωνίοις ποτέ; Τίς φυτεύει ἀμπελῶνα καὶ ἐκ τοῦ καρποῦⁱ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; Ἦ^j τίς ποιμαίνει ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ποίμνης οὐκ ἐσθίει; **8** Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ;^k Ἦ οὐχί^l καὶ ὁ νόμος ταῦτα^m λέγει; **9** Ἐν γὰρ τῷ Μωσέωςⁿ νόμῳ^o γέγραπται· «Οὐ φιμώσεις^p βοῦν ἀλοῶντα.»^q Μὴ τῶν βοῶν μέλει^r τῷ Θεῷ, **10** ἢ δι' ἡμᾶς πάντως λέγει; Δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει^s ὁ^t ἄροτριῶν ἄροτριᾶν, καὶ ὁ ἀλοῶν^u τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν ἐπ' ἐλπίδι.^v

To live from the Gospel

11 Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν;^w **12** Εἰ ἄλλοι τῆς ἐξουσίας ὑμῶν^x μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; Ἄλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέγομεν ἵνα μὴ ἐγκοπὴν τινα^y δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ. **13** Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι^z ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ προσεδρεύοντες^a τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται; **14** Οὕτως καὶ ὁ Κύριος διέταξεν τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν.

To forego a right

15 Ἐγὼ δὲ οὐδενὶ ἐχρησάμην^b τούτων, οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί· καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ τὸ καύχημά μου ἵνα τις κενώσῃ^c **16**—ἐὰν

^g πιειν f³⁵ A [97.5%] HF,RP,OC,TR,CP | πειν P⁴⁶B,NU | ποιειν [1%] | πιν K [1%]

^h του f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | --- P⁴⁶KA,B [5%] NU

ⁱ εκ του καρπου f³⁵ P⁴⁶ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | τον καρπον KA,B,C [3%] NU

^j η rell | --- B [15%]

^k λαλω f³⁵ KA,B,C [95%] HF,RP,OC,TR,NU | λεγω P⁴⁶ [5%] CP

^l ουχι f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | --- P⁴⁶KA,B,C [4%] NU

^m ταυτα f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | 1 ου P⁴⁶KA,B,C [4%] NU

ⁿ μωσεως f³⁵ [73%] OC | μουσεως KB,C [20%] HF,RP,TR,CP,NU | μουσεος [5%] | μωσεος [2%]

^o μωσεως νομο f³⁵ KA,B,C [90%] HF,RP,OC,TR,NU | ~ 21 [10%] (CP) | 2 P⁴⁶

^p φιμωσεις f³⁵ P⁴⁶KA,C [99%] HF,RP,OC,TR,CP | κημωσεις B [1%] NU

^q ἀλοωντα f³⁵ [30%] | ἀλοωντα rell (The noun equivalent is everywhere spelled with rough breathing; since collators have generally not registered aspiration, it is hard to know what the witness of the mass of minuscules may be.)

^r μελει rell | μελλει [22%] | μελη [3%]

^s επ ελπιδι οφειλει f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 312 KA,B,C [5%] NU | οφειλει εφ ελπιζει P⁴⁶

^t ο rell | --- CP

^u ἀλοων f³⁵ [30%] | ἀλοων rell

^v της ελπιδος αυτου μετεχειν επ ελπιδι f³⁵ (93.5%) HF,RP,OC,TR,CP | 1234 (1.7%) | ~ 5 (εφ Α) 6 του 4 K(A)B,C (3.7%) NU | four other readings P⁴⁶ (1%)

^w θερισομεν rell | θερισωμεν [9%] CP

^x εξουσιας υμων f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 21 P⁴⁶KA,B,C [4%] NU

^y εγκοπην τινα f³⁵ [67%] HF,RP,OC,TR,CP | εκκοπην 2 [30%] | ~ 21 A(B)C [2%] NU | ~ 2 εκκοπην K [1%] | one other reading

^z εργαζομενοι f³⁵ P⁴⁶A,C [98%] HF,RP,OC,TR,CP | 1 τα KB [2%] [NU]

^a προσεδρευοντες f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | παρεδρευοντες P⁴⁶KA,B,C [4%] NU

^b ουδενι εκρησαμην f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | ου κερημαι ουδενι P⁴⁶KA,B,C [4%] NU

^c ινα τις κενωση f³⁵ [89%] HF,RP,OC,TR,CP | 12 κενωσει C [8%] | ουδεις κενωσει P⁴⁶(K)B [1.5%] NU | ουθεις μη καινωσει A | 12 ου μη 3 [1%]

γὰρ εὐαγγελίζομαι,^d οὐκ ἔστιν μοι καύχημα, ἀνάγκη γὰρ μοι ἐπίκειται· οὐαὶ δὲ^e μοί ἐστιν ἔὰν μὴ εὐαγγελίζομαι.^f **17** (Εἰ γὰρ ἐκὼν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι.) **18** Τίς οὖν μοί ἐστιν^g ὁ μισθός; Ἴνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ,^h εἰς τὸ μὴ καταχρησασθαι τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

All things to all men

19 Ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων, πᾶσιν ἑμαυτὸν ἐδούλωσα, ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω· **20** Καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον,ⁱ ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω· **21** τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος (μὴ ὢν ἄνομος Θεῷ ἄλλ' ἔννομος Χριστῷ),^k ἵνα κερδήσω ἀνόμους·^l **22** ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ὡς^m ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω. Τοῖς πᾶσιν γέγονα τὰⁿ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω. **23** Τοῦτο^o δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνός^p αὐτοῦ γένωμαι.

Even an apostle can be rejected

24 Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες πάντες μὲν τρέχουσιν, εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; Οὕτως τρέχετε ἵνα καταλάβητε. **25** Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται—ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον. **26** Ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω, ὡς οὐκ ἀδήλως· οὕτως πυκτεύω, ὡς οὐκ ἀέρα δαίρων.^q **27** Ἄλλ'^r ὑπωπιάζω^s μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μὴ πως ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

Learn from Israel

10:1 Οὐ θέλω δὲ^t ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον **2**—καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν^u ἐβαπτίσαντο^v ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ—**3** καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα

^d εὐαγγελίζομαι *rell* | εὐαγγελίζομαι [20%] | two other readings [1%]

^e δε **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | γὰρ **ϕ**⁴⁶NA,B,C [5%] NU

^f εὐαγγελίζομαι **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶NA [79%] HF,RP,OC,TR,CP | εὐαγγελισομαι B,C [1%] [NU] | εὐαγγελίζομαι [20%]

^g μοι ἐστιν **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶B (80.7%) HF,RP,OC,TR,CP | μου 2 NA,C (13.1%) NU | ~ ἐστα 1 (0.5%) | 2 (2.6%) | 1 (0.3%) | --- (2.7%)

^h του χριστου **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶NA,B,C [4%] NU

ⁱ νομον **f**³⁵ (92.2%) HF,RP,OC,TR,CP | 1 μη ὢν αυτοσ υπο 1 NA,B,C (6.8%) NU | long omissions (1%)

^j θεω **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | θεου **ϕ**⁴⁶NA,B,C [5%] NU

^k χριστω **f**³⁵ [90%] HF,RP,OC,TR,CP | χριστου **ϕ**⁴⁶NA,B,C [10%] NU

^l κερδησω ανομους **f**³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 21 [2%] | 1 τους 2 **ϕ**⁴⁶ | κερδανω τους 2 NA,B,C [3%] NU | κερδανω 2 [1%]

^m ως **f**³⁵ C [99%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶NA,B [1%] NU

ⁿ τα **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶NA,B,C [3%] NU

^o τουτο **f**³⁵ (92.9%) HF,RP,OC,TR,CP | παντα **ϕ**⁴⁶NA,B,C (7.1%) NU

^p συγκοινωνος *rell* | συκοινωνος CP

^q δαιρων **f**³⁵ [35%] CP | δερων **ϕ**⁴⁶NA,B,C [65%] HF,RP,OC,TR,NU

^r αλλ *rell* | αλλα **ϕ**⁴⁶B [2%] NU

^s υποπιαζω **f**³⁵ NA,B,C [62%] HF,RP,TR,NU | υποπιαζω **ϕ**⁴⁶ [34%] OC,CP | υποπιεζω [4%]

^t δε **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | γὰρ **ϕ**⁴⁶NA,B,C [4%] NU

^u μουσην *rell* | μωσην NA [5%] TR | μουσεα **ϕ**⁴⁶

^v εβαπτισαντο **f**³⁵ B [90%] HF,RP,OC,TR,CP | εβαπτιζοντο **ϕ**⁴⁶ | εβαπτισθησαν NA,C [10%] NU

πνευματικὸν ἔφαγον^w **4** καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα πνευματικὸν ἔπιον·^x ἔπιον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας, ἡ δὲ πέτρα^y ἦν ὁ Χριστός. **5** Ἄλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ Θεός—κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ.

Examples

6 Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν καθὼς κάκεῖνοι ἐπεθύμησαν. **7** Μηδὲ εἰδωλόλατραι γίνεσθε, καθὼς τινες αὐτῶν· ὡσπερ^z γέγραπται· «Ἐκάθισεν ὁ λαὸς^a φαγεῖν καὶ πιεῖν,^b καὶ ἀνέστησαν παίζειν.» **8** Μηδὲ πορνεύωμεν, καθὼς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν—καὶ ἔπεσον^c ἐν^d μιᾷ ἡμέρᾳ εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες. **9** Μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν Χριστόν,^e καθὼς καί^f τινες αὐτῶν ἐπείρασαν—καὶ ὑπὸ τῶν ὄψεων ἀπώλοντο.^g **10** Μηδὲ γογγύζετε, καθὼς καί^h τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν—καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ.

11 Ταῦτα δὲ πάνταⁱ τύποι συνέβαινον^j ἐκείνοις, ἐγράφη δὲ πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰῶνων κατήντησεν.^k **12** Ὡστε, ὁ δοκῶν ἐστάναι βλεπέτω μὴ πέση. **13** Πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος, δυνατὸς^l δὲ ὁ Θεός, ὅς οὐκ ἔασει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν, τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς^m ὑπενεγκεῖν.

Eschew idolatry

14 Διόπερ,ⁿ ἀγαπητοί μου,^o φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρίας.^p **15** Ὡς φρονίμοις λέγω· κρίνατε ὑμεῖς ὁ φημι. **16** Τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐστίν;^q Τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστίν; **17** Ὅτι εἷς ἄρτος, ἐν σῶμα οἱ πολλοὶ ἐσμεν, οἱ γὰρ

^w βρωμα πνευματικον εφαγον **f**³⁵ **NC** [94%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 213 **Φ**⁴⁶**B** [3%] NU | ~ 231 A [1%] | four other readings [2%]

^x πομα πνευματικον επιον **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 231 **Φ**⁴⁶**KA,B,C** [3%] NU | three other readings [1%]

^y δε πετρα **f**³⁵ **Φ**⁴⁶**A,C** [98.5%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 21 **KB** [1.5%] NU

^z ωσπερ **f**³⁵ **Φ**⁴⁶**KA,B** [90%] HF,RP,CP,NU | ως C [10%] OC,TR

^a λαος *rell* | 1 του [1%] CP

^b πειν **f**³⁵ A,C [98%] HF,RP,OC,TR,CP | πειν **Φ**⁴⁶**B** [1%] NU | πιν **K** | ποιειν [1%]

^c επεσον **f**³⁵ **Φ**⁴⁶ [90%] HF,RP,OC,TR,CP | επεσαν **KA,B,C** [10%] NU

^d εν **f**³⁵ A,C [98.5%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **Φ**⁴⁶**KB** [1.5%] NU

^e χριστον *rell* | κυριον **KB,C** (7.3%) | θεον A (2.7%) | --- (0.9%)

^f και **f**³⁵ C [88%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **Φ**⁴⁶**KA,B** [12%] NU

^g απωλοντο **f**³⁵ C [99%] HF,RP,OC,TR,CP | απωλυντο **Φ**⁴⁶ | απωλλυντο **KB** [1%] NU

^h καθως και **f**³⁵ (79.1%) HF,RP,OC,TR,CP | 1 A,C (17.6%) | καθαπερ **Φ**⁴⁶**KB** (1%) NU | long omissions (2.2%)

ⁱ ταυτα δε παντα **f**³⁵ C [96%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 321 **K** [2%] | 12 A,B [2%] NU

^j τυποι συνεβαινον **f**³⁵ (86.8%) HF,RP,OC,TR,CP | τυπικως συνεβαινεν **Φ**⁴⁶**KB,C** (8.4%) NU | τυπικως 2 A (2.4%) | 1 συνεβαινεν (0.9%) | 2 (0.9%) | three other readings (0.7%)

^k κατηντησεν **f**³⁵ A,C [97%] HF,RP,OC,TR,CP | κατηντηκεν **Φ**⁴⁶**KB** [2%] NU | two other readings [1%]

^l δυνατος **f**³⁵ [30%] CP | πιστος **Φ**⁴⁶**KA,B,C** [70%] HF,RP,OC,TR,NU

^m υμας **f**³⁵ [92%] HF,RP,OC,TR,CP | ημας [3%] | --- **Φ**⁴⁶**KA,B,C** [5%] NU (OC is in small print.)

ⁿ διοπερ *rell* | διο [5%] CP

^o αγαπητοι μου *rell* | ~ αδελφοι 21 CP

^p ειδωλολατριας **f**³⁵ **Φ**⁴⁶(**K**)**B,C** [64%] OC,CP | ειδωλολατρειας A [35%] HF,RP,TR,NU | ειδωλολατρεας [1%]

^q του αιματος του χριστου εστιν **f**³⁵ **NC** [99%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 51234 **Φ**⁴⁶**A,B** [1%] NU

πάντες ἐκ τοῦ ἐνὸς ἄρτου μετέχομεν. **18** Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οὐχί[†] οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσίν;

Idol = demon

19 Τί οὖν φημι; Ὅτι εἰδωλὸν τί ἐστίν, ἢ ὅτι εἰδωλόθυτόν^s τί ἐστίν; **20** Ἄλλ' ὅτι ἅ θύει[†] τὰ ἔθνη^u δαιμονίως θύει καὶ οὐ Θεῶ.^v Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. **21** Οὐ δύνασθε ποτήριον Κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων· οὐ δύνασθε τραπέζης Κυρίου μετέχειν καὶ τραπέζης δαιμονίων. **22** Ἦ παραζηλοῦμεν τὸν Κύριον; Μὴ ισχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμεν;

About conscience

23 Πάντα μοι^w ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει. Πάντα μοι^x ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. **24** Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖτω, ἀλλὰ^y τὸ τοῦ ἐτέρου ἕκαστος.^z **25** Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. **26** «τοῦ γὰρ Κυρίου^a ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.» **27** Εἰ δέ^b τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων καὶ θέλετε^c πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. **28** Ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπη, «Τοῦτο εἰδωλόθυτόν^d ἐστίν,» μὴ ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν· «τοῦ γὰρ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.»^e **29** Συνείδησιν, δὲ λέγω, οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀλλὰ τὴν τοῦ ἐτέρου.

Do all to the glory of God

Ἴνα τί γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως; **30** Εἰ^f ἐγὼ χάριτι μετέχω, τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ; **31** Εἴτε οὖν ἐσθίετε εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε. **32** Ἀπρόσκοποι γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις^g καὶ Ἑλλήσιν καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ **33**—καθὼς καὶ γὰρ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ ἑμαυτοῦ συμφέρον^h ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν. **11:1** Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς καὶ γὰρ Χριστοῦ.

[†] οὐχι **f**³⁵ **ℱ**⁴⁶B [97%] HF,RP,OC,TR,CP | ουχ **ℵ**A,C [3%] NU

^s εἰδωλον τι εστιν η οτι εἰδωλοθυτον **f**³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | 12346 [1%] | ~ 623451 B [3%] NU | ~ 612 **ℱ**⁴⁶**ℵ**A,C [2%]

[†] θυει **f**³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP | θυουσιν **ℱ**⁴⁶**ℵ**A,B,C [7%] NU

^u τα εθνη **f**³⁵ **ℱ**⁴⁶**ℵ**A,C [99%] HF,RP,OC,TR,CP | --- B [1%] NU

^v θυει και ου θεω **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | θυουσιν 234 [2%] | ~ 234 θυουσιν **ℵ**A,B,C [3%] [NU]

^w μοι **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ℱ**⁴⁶**ℵ**A,B,C [3%] NU

^x μοι **f**³⁵ [87%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ℱ**⁴⁶**ℵ**A,B,C [3%] NU | long omission [10%] [homoioteleuton]

^y αλλα *rell* | 1 και [12%]

^z ετερου εκαστος **f**³⁵ (89.5%) HF,RP,OC,TR,CP | 1 **ℱ**⁴⁶**ℵ**(A)B,C (4.6%) NU | πλησιον 2 (5.9%)

^a γαρ κυριου **f**³⁵ **ℱ**⁴⁶A [90%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 21 **ℵ**B,C [3%] NU | long omission [7%]

^b δε **f**³⁵ C [88%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ℱ**⁴⁶**ℵ**A,B [4%] NU | long omission [8%]

^c θελετε *rell* | θελεται **ℵ** [10%]

^d εἰδωλοθυτον **f**³⁵ C [99%] HF,RP,OC,TR,CP | ιεροθυτον **ℱ**⁴⁶**ℵ**A,B [1%] NU

^e του γαρ κυριου η γη και το πληρωμα αυτης **f**³⁵ (91.2%) HF,RP,OC,TR,CP | --- **ℵ**A,B,C (8.4%) NU | --- **ℱ**⁴⁶ has a longer omission | one other reading (0.3%)

^f ει **f**³⁵ **ℵ**A,B,C [98%] HF,RP,OC,CP,NU | ει δε **ℱ**⁴⁶ [2%] TR

^g γινεσθε και ιουδαιοις **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 231 **ℱ**⁴⁶**ℵ**A,B,C [3%] NU

^h συμφερον **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | συμφορον **ℱ**⁴⁶**ℵ**A,B,C [1%] NU | συμφερων [4%]

The nature of church life

About women

11:2 Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,ⁱ ὅτι πάντα μου μέμνησθε, καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν, τὰς παραδόσεις^j κατέχετε. **3** Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστὸς ἐστίν, κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνὴρ, κεφαλὴ δὲ^k Χριστοῦ ὁ Θεός. **4** Πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ κεφαλῆς ἔχων καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.^l **5** Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα ἀκατακαλύπτω τῇ κεφαλῇ καταισχύνει^m τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆςⁿ—ἐν γὰρ ἐστίν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ.^o **6** Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται γυνὴ, καὶ κειράσθω. Εἰ δὲ αἰσχροὺς γυναικί τὸ κείρεσθαι^p ἢ ξυρᾶσθαι, κατακαλυπτέσθω.

7 Ἄνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν καὶ δόξα Θεοῦ ὑπάρχων.^q γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρὸς ἐστίν. **8** Οὐ γὰρ ἐστίν ἀνὴρ ἐκ γυναικὸς, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρὸς. **9** καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη^r ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα **10**—διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, διὰ τοὺς ἀγγέλους— **11** πλήν, οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς,^s ἐν Κυρίῳ. **12** Ὡσπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικὸς· τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ.

13 Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε· πρέπον ἐστίν γυναῖκα ἀκατακάλυπτον τῷ Θεῷ προσεύχεσθαι; **14** Ἡ^t οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις^u διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾶ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστίν; **15** Γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾶ, δόξα αὐτῇ ἐστίν, ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου δέδοται.^v

16 Εἰ δὲ τις δοκεῖ φιλόνεικος^w εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ.

ⁱ ἀδελφοί **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϔ**⁴⁶ **κ**A,B,C [3%] NU

^j παραδοσεις *rell* | παραδωσεις [9%] CP

^k δε **f**³⁵ **ϔ**⁴⁶ C [97%] HF,RP,OC,TR,CP | 1 του **κ**A,B [3%] NU

^l κεφαλην αυτου *rell* | ~ εαυτου 1 CP

^m καταισχυνει *rell* | καταισχυνη [13%] | κατεσχυνη [2%]

ⁿ εαυτης **f**³⁵ B [75%] HF,RP,OC,TR,CP | αυτης **ϔ**^{46v} **κ**A,C [25%] NU

^o εξυρημενη *rell* | ξυρημενη CP

^p κειρεσθαι **f**³⁵ [32%] CP | κειρασθαι **κ**A,B,C [64%] HF,RP,OC,TR,NU | κηρασθαι [3%] | three other readings [1%]

^q υπαρχων **f**³⁵ **ϔ**⁴⁶ **κ**C [97%] HF,RP,OC,TR,CP | 1 η A,B [3%] NU

^r εκτισθη *rell* | εκκτισθη CP

^s ανηρ χωρις γυναικος ουτε γυνη χωρις ανδρος **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 5674123 **ϔ**⁴⁶ **κ**A,B,C [5%] NU

^t η **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϔ**⁴⁶ **κ**A,B,C [4%] NU

^u αυτη η φυσις **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 231 **κ**A,B,C [4%] NU | η φυσις αυτης **ϔ**⁴⁶

^v δεδοται **f**³⁵ **ϔ**⁴⁶ [73%] HF,RP,CP | 1 αυτη **κ**A,B [17%] OC,TR[NU] | αυτη 1 C [5%] | δεδωται [3%] | two other readings [2%]

^w φιλονεικος *rell* | φιλονικος (C) [16%]

About the Lord's Supper
Some local abuses

17 Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον^x ἀλλ' εἰς τὸ ἥττον^z συνέρχεσθε. 18 Πρῶτον μὲν γάρ, συνερχομένων ὑμῶν ἐν^a ἐκκλησίᾳ, ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι πιστεύω. 19 Δεῖ γὰρ καὶ αἰρέσεις ἐν ὑμῖν^b εἶναι ἵνα^c οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται^d ἐν ὑμῖν.

20 Συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτό, οὐκ ἔστιν κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν.

21 Ἐκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει^e ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὅς μὲν πεινᾷ, ὅς δὲ μεθύει. 22 Μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; Ἡ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί ὑμῖν εἶπω;^f Ἐπαινέσω ὑμᾶς ἐν τούτῳ; Οὐκ ἐπαινῶ.

How the Lord inaugurated it

23 Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν· ὅτι ὁ^g Κύριος Ἰησοῦς, ἐν τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδοτο,^h ἔλαβεν ἄρτον· 24 καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ εἶπεν· «Λάβετε, φάγετε·ⁱ τοῦτό μου ἐστὶν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλῶμενον·^j τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.» 25 Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον, μετὰ τὸ δεῖπνῆσαι, λέγων· «Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε, ὡσάκις ἂν^k πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.» 26 Ὅσάκις γὰρ ἂν^l ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο^m πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε ἄχρις οὗ ἂνⁿ ἔλθῃ.

Be careful to partake worthily

27 Ὡστε ὅς ἂν ἐσθίῃ^o τὸν ἄρτον τοῦτον^p ἢ πίνη^q τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως^r ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ^s αἵματος τοῦ Κυρίου. 28 Δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω. 29 Ὁ γὰρ

^x κρεῖττον **f**³⁵ [85%] HF,RP,OC,TR,CP | κρεῖσσον (**κ**)A,B,C [3%] NU | κρεῖττον [12%]

^y ἀλλ *rell* | ἀλλα A,B,C [11%] NU

^z ἥττον **f**³⁵ [88%] HF,RP,OC,TR,CP | ἥσσον **κ**A,B,C [2%] NU | ἥττον [10%]

^a ἐν **f**³⁵ **κ**A,B,C [78%] HF,RP,OC,CP,NU | 1 τη [22%] TR

^b αἰρέσεις ἐν ὑμῖν *rell* | ~ 231 [2%] CP

^c ἵνα **f**³⁵ **κ**A,C [97%] HF,RP,OC,TR,CP | 1 καὶ **ϕ**⁴⁶B [3%] [NU]

^d γένωνται *rell* | γενονται [13%]

^e προλαμβάνει *rell* | προσλαμβάνει A [15%]

^f ὑμῖν εἶπω **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 21 **ϕ**⁴⁶**κ**A,B,C [5%] NU

^g ο *rell* | --- [10%]

^h παρεδίδοτο **f**³⁵ [90%] HF,RP,OC,TR,CP | παρεδίδοτο **ϕ**⁴⁶**κ**A,B,C [5%] NU | seven other readings [5%]

ⁱ λάβετε φαγετε **f**³⁵ (91.4%) HF,RP,OC,TR,CP | --- (**ϕ**⁴⁶)**κ**A,B,C (8.3%) NU | two long omissions (0.3%)

^j κλῶμενον **f**³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶**κ**A,B,C [2%] NU

^k ἂν **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | εἰν **ϕ**⁴⁶**κ**B,C [3%] NU | long omission A [2%]

^l ἂν **f**³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | εἰν **κ**A,B,C [4%] NU | --- [2%]

^m τουτο **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ [93%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **κ**A,B,C [7%] NU

ⁿ ἂν **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | εἰν [1%] | --- **ϕ**⁴⁶**κ**A,B,C [4%] NU

^o ἐσθιη *rell* | ἐσθιει [25%] | three other readings **ϕ**⁴⁶ [1%]

^p τουτον **f**³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶**κ**A,B,C [7%] NU

^q πινη *rell* | πινει [13%] | two other readings [1%]

^r ἀναξίως **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶A,B,C [70%] OC,TR,CP,NU | 1 του κυριου **κ** [30%] RP,HF

^s του **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶**κ**A,B,C [85%] HF,RP,CP,NU | --- [10%] OC,TR | long omission [5%]

ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως[†] κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει, μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου.[‡] **30** Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι, καὶ κοιμῶνται ἱκανοί.

31 Εἰ γὰρ^ν ἑαυτοὺς διεκρίνομεν,^ω οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα. **32** Κρινόμενοι δέ, ὑπὸ^χ Κυρίου παιδεύομεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν.

33 Ὡστε, ἀδελφοί μου, συνεργόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. **34** Εἰ δέ^υ τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε. Τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἂν ἔλθω διατάξομαι.

About spiritual gifts

12:1 Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. **2** Οἴδατε ὅτι ὅτε^ζ ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἶδωλα τὰ ἄφωνα ὡς ἂν ἤγεσθε, ἀπαγόμενοι. **3** Διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν Πνεύματι Θεοῦ λαλῶν λέγει ἀνάθεμα Ἰησοῦν,^α καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν^β εἰ μὴ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.

4 Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσίν, τὸ δὲ αὐτὸ Πνεῦμα. **5** Καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσίν,^ε καὶ ὁ αὐτὸς Κύριος. **6** Καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσίν, ὁ δὲ αὐτὸς ἐστίν^δ Θεὸς ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. **7** Ἐκάστῳ δὲ δίδεται ἢ φανέρωσις τοῦ Πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον.

A list of gifts

8 Ὡ μὲν γὰρ διὰ τοῦ Πνεύματος δίδεται λόγος σοφίας· ἄλλω δὲ λόγος γνώσεως, κατὰ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα· **9** ἐτέρω δέ^ε πίστις, ἐν τῷ αὐτῷ Πνεύματι· ἄλλω δὲ χαρίσματα ἰαμάτων, ἐν τῷ αὐτῷ^ε Πνεύματι· **10** ἄλλω δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλω δέ^ε προφητεία, ἄλλω δέ^η διακρίσεις πνευμάτων· ἐτέρω δέ^ι γένη γλωσσῶν, ἄλλω δὲ ἑρμηνεία γλωσσῶν. **11** Πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, διαιροῦν ἰδία ἐκάστῳ καθὼς βούλεται.

An analogy from the body

12 Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἓν ἐστὶν καὶ μέλη ἔχει πολλά,^ι πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἐνός,^κ πολλά ὄντα, ἓν ἐστὶν σῶμα, οὕτως καὶ ὁ Χριστός. **13** Καὶ γὰρ ἐν

[†] ἀναξίως **f**³⁵ (98%) HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶κA,B,C (1.5%) NU | long omission (0.5%)

[‡] του κυριου **f**³⁵ (98%) HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶κA,B,C (2%) NU

^ν γαρ **f**³⁵ C [97%] HF,RP,OC,TR,CP | δε **ϕ**⁴⁶κA,B [3%] NU

^ω διεκρινομεν (**ϕ**⁴⁶B) *rell* | εκρινομεν [25%]

^χ υπο **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶A [92%] HF,RP,TR | 1 του κB,C [8%] OC,CP[NU] (Some TRs have του; OC is in small print.)

^υ δε **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶κA,B,C [3%] NU

^ζ οτε **f**³⁵ κA,B,C [82%] HF,RP,OC,CP,NU | --- [18%] TR

^α ιησουν **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ (95.6%) HF,RP,OC,TR,CP | ιησους κA,B,C (3.4%) NU | four other readings (1%)

^β κυριον ιησουν **f**³⁵ (93.2%) HF,RP,OC,TR,CP | κυριος ιησους **ϕ**⁴⁶κA,B,C (5.2%) NU | 12 χριστον (0.8%) | long omission (0.7%)

^ε και διαιρεσεις διακονιων εισιν *rell* | --- [14%] [homoioarcton]

^δ εστιν **f**³⁵ (B) (79.5%) HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶κA,C (20.5%) NU

^ε δε **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶A,C [98%] HF,RP,OC,TR,CP | --- κB [2%] NU

^ε αυτω **f**³⁵ κ,0201 [94%] HF,RP,OC,TR,CP | ενι A,B [2%] NU | --- **ϕ**⁴⁶ (C) [1%] | long omission [3%]

^ε δε **f**³⁵ κA,C [98%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] | --- **ϕ**⁴⁶B,0201 [2%]

^η δε **f**³⁵ κA,C [98%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] | --- **ϕ**⁴⁶B,0201 [2%]

^ι δε **f**³⁵ A,C [96%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶κB,0201 [4%] NU

^ι μελη εχει πολλα **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 132 κA,B,C [4%] NU | ~ 312 **ϕ**⁴⁶

^κ του ενος **f**³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP | --- κA,B,C [7%] NU

ἐνὶ Πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν—εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι—καὶ πάντες εἰς^l ἐν Πνεῦμα ἐποτίσθημεν.^m **14** Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος ἀλλὰ πολλά. **15** Ἐὰν εἴπη ὁ πούς, «Ὅτι οὐκ εἰμι χεῖρ, οὐκ εἰμι ἐκ τοῦ σώματος,» οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος. **16** Καὶ ἐὰν εἴπη τὸ οὖς, «Ὅτι οὐκ εἰμι ὀφθαλμός, οὐκ εἰμι ἐκ τοῦ σώματος,» οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος. **17** Εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; Εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὄσφρησις; **18** Νυνὶ δὲ ὁ Θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἐν ἑκαστον αὐτῶν, ἐν τῷ σώματι καθὼς ἠθέλησεν. **19** (Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; **20** Νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη ἐν δὲ σῶμα.)

21 Οὐ δύναται δὲ ὁⁿ ὀφθαλμός εἰπεῖν τῇ χειρὶ, «Χρεῖαν σου οὐκ ἔχω»· ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν, «Χρεῖαν ὑμῶν οὐκ ἔχω.» **22** Ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον, τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖά ἐστιν. **23** Καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν· καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει, **24** τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρεῖαν ἔχει. Ἀλλ' ὁ Θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι^p περισσοτέραν δούς τιμὴν, **25** ἵνα μὴ ἦ σχίσμα^q ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν τὰ μέλη· **26** καὶ εἴτε πάσχει ἐν μέλος, συμπάσχη^r πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται ἐν^s μέλος, συγχαίρη^t πάντα τὰ μέλη.

Functions in the Church

27 Ὑμεῖς δὲ ἐστε σῶμα Χριστοῦ, καὶ μέλη ἐκ μέρους. **28** Καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· πρῶτον ἀποστόλους, δεῦτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους· ἔπειτα δυνάμεις, εἶτα^u χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήψεις,^v κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. **29** Μὴ πάντες ἀπόστολοι; Μὴ πάντες προφῆται; Μὴ πάντες διδάσκαλοι; Μὴ πάντες δυνάμεις; **30** Μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων; Μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; Μὴ πάντες διερμηνεύουσιν; **31** Ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ κρείττονα.^w

About agape love

Καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι. **13:1** Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἠχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. **2** Καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν,^x ἀγάπην δὲ

^l εἰς f³⁵ [91%] HF,RP,OC,TR,CP | --- Ϝ⁴⁶κA,B,C [9%] NU

^m πνευμα ἐποτισθημεν f³⁵ Ϝ⁴⁶κB,C [72%] HF,RP,OC,TR,CP,NU | πομα 2 [24%] | 1 εφωτισθημεν [4%] | σωμα εσμεν A

ⁿ δε ο f³⁵ Ϝ⁴⁶κB [64%] HF,RP,CP,NU | 2 A,C [18%] | 1 [8%] OC,TR | --- [10%]

^o αλλ rell | αλλα κA,B,C [25%] NU

^p υστερουντι f³⁵ Ϝ⁴⁶ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | υστερουμενω κA,B,C,048 [3%] NU

^q σχισμα f³⁵ Ϝ⁴⁶A,B,C [58%] OC,TR,NU | σχισματα κ [40%] HF,RP,CP | two other readings [2%]

^r συμπασχη f³⁵ [40%] CP | συμπασχει (Ϝ⁴⁶κA,B,C) [60%] HF,RP,OC,TR,NU

^s εν f³⁵ C [99%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] | --- Ϝ⁴⁶κA,B [1%]

^t συγχαيره f³⁵ [40%] CP | συγχαيره (Ϝ⁴⁶κ(A,B,C)) [60%] HF,RP,OC,TR,NU

^u ειτα f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | επειτα Ϝ⁴⁶κA,B,C [3%] NU | --- [1%]

^v αντιληψεις rell | αντιλημψεις (Ϝ⁴⁶κA,B) [2%] NU

^w κρειττονα f³⁵ (94.2%) HF,RP,OC,TR,CP | μειζονα Ϝ⁴⁶κA,B,C (5.8%) NU

^x μεθιστανειν f³⁵ A,C [97%] HF,RP,OC,TR,CP | μεθισταναι Ϝ⁴⁶B,048 [3%] NU | κ omits a whole verse [homoioteleuton]

μη ἔχω, οὐθέν^y εἰμι. **3** Καὶ ἐὰν^z ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσομαι,^a ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι.

Love described

4 Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται· ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ· ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται,^b οὐ φυσιοῦται, **5** οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν· **6** οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· **7** πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει· **8** ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει.^c

Love contrasted

Εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται· εἴτε γλῶσσαι, παύσονται· εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται· **9** ἐκ μέρους δὲ^d γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν. **10** Ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τότε^e τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. **11** (Ὅτε ἤμην νήπιος, ὡς νήπιος ἐλάλουν,^f ὡς νήπιος ἐφρόνουν,^g ὡς νήπιος ἐλογιζόμην·^h ὅτε δὲⁱ γέγονα ἀνὴρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου.) **12** Βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον. Ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην.

13 Νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

Prophecy is better than Tongues

14:1 Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. **2** Ὁ γὰρ λαλῶν γλώσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ ἀλλὰ τῷ^j Θεῷ, οὐδεὶς γὰρ ἀκούει· πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια. **3** Ὁ δὲ προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομῆν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. **4** Ὁ λαλῶν γλώσση ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ, ὁ δὲ προφητεύων ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. **5** Θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε· μείζων γὰρ^k ὁ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις (ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύει),^l ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομῆν λάβῃ.

^y ουθεν *rell* | ουδεν [5%] OC

^z και εαν **f**³⁵ **κ** [97%] HF,RP,OC,TR,CP | καν **ϕ**⁴⁶A,B,C [3%] NU

^a καυθησομαι **f**³⁵ (50.6%) OC | καυθησωμαι C (44.7%) HF,RP,TR,CP | καυθησεται (1%) | καυθη (0.8%) | καυχησωμαι **ϕ**⁴⁶κA,B (1.5%) NU | καυχησομαι 048 (0.5%) | four further variants (0.8%) (As one of the speakers at the Perry Hall Theological Forum, January, 2005, Maurice Robinson explained that he and Pierpont chose the main minority reading here because to them it was the most difficult [!!]. But people expect the Subjunctive with ἵνα, so many scribes probably made the change virtually without thinking.)

^b η αγαπη ου περπερευεται **f**³⁵ **κ**C,048 (83.5%) HF,RP,OC,TR,CP[NU] | 123 περπορευεται A (2.4%) | 123 υπερπερευεται (0.5%) | 34 B (12.9%) | ~ 3412 **ϕ**⁴⁶ | long omission (0.7%)

^c εκπιπτει **f**³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP | πιπτει **ϕ**⁴⁶κA,B,C,048 [2%] NU

^d δε **f**³⁵ [92%] HF,RP,OC,CP | γαρ **ϕ**⁴⁶κA,B [8%] TR,NU

^e τοτε **f**³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶κA,B [6%] NU

^f ως νηπιος ελαλουν **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 312 **ϕ**⁴⁶κA,B [5%] NU

^g ως νηπιος εφρονουν **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 312 κA,B [5%] NU

^h ως νηπιος ελογιζομην **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 312 κA,B [5%] NU

ⁱ δε **f**³⁵ [98.5%] HF,RP,OC,TR,CP | --- κA,B,048 [1.5%] NU

^j τω **f**³⁵ A [98%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶κB [2%] NU

^k γαρ **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | δε **ϕ**⁴⁶κA,B [3%] NU

^l διερμηνευει **f**³⁵ [85%] HF,RP,OC,CP | διερμηνευη **ϕ**⁴⁶κA,B,048 [14%] TR,NU | διερμηνευων [1%]

Messages need to be intelligible

6 Νυνὶ^m δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει, ἢ ἐν γνώσει, ἢ ἐν προφητείᾳ, ἢ ἐνⁿ διδασκίᾳ; **7** Ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν δίδόντα, εἴτε αὐλὸς εἴτε κιθάρα· ἐὰν διαστολὴν τοῖς φθόγγοις μὴ διδῶ,^o πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον; **8** Καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον φωνὴν σάλπιγγ^p δῶ, τίς παρασκευάσεται εἰς πόλεμον; **9** Οὕτως καὶ ὑμεῖς· διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὐσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; Ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. **10** Τοσαῦτα εἰ τύχοι γένη φωνῶν ἐστίν^q ἐν κόσμῳ, καὶ οὐδὲν αὐτῶν^r ἄφωνον. **11** Ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος, καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος.

12 Οὕτως καὶ ὑμεῖς· ἐπεὶ ζηλωταί ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε, ἵνα περισσεύητε. **13** Διόπερ^s ὁ λαλῶν γλώσση προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύη. **14** Ἐὰν γὰρ^t προσεύχωμαι^u γλώσση, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστιν. **15** Τί οὖν ἐστιν; Προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοῖ· ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοῖ. **16** Ἐπεὶ, ἐὰν εὐλογήσης^v τῷ^w πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου, πῶς ἐρεῖ τὸ «Ἀμήν» ἐπὶ τῇ σῆ εὐχαριστίᾳ, ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδεν; **17** Σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται.

Paul's example

18 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου^x πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν,^y **19** ἀλλ'^z ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους διὰ τοῦ νοός^a μου λαλήσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίους λόγους^b ἐν γλώσση.

20 Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν—ἀλλά, τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσίν τέλειοι γίνεσθε.^c **21** Ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι· «Ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν χεῖλεσιν ἑτέροις^d λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονται μου,» λέγει Κύριος. **22** Ὡστε αἱ γλῶσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν, οὐ τοῖς πιστεύουσιν ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις· ἡ δὲ προφητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. **23** Ἐὰν οὖν

^m νυνὶ f³⁵ [90%] HF,RP,OC,TR,CP | νυν NA,B [10%] NU

ⁿ ἐν f³⁵ A,B,048 [98%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] | --- P⁴⁶κ [2%]

^o διδῶ f³⁵ P⁴⁶ [85%] HF,RP,OC,CP | δῶ NA,B [15%] TR,NU

^p φωνὴν σαλπινγί f³⁵ B [95%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 21 (P⁴⁶)κ(A)048 [5%] NU

^q ἐστίν f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | εἰσιν P⁴⁶κA,B [6%] NU

^r αὐτῶν f³⁵ (92.6%) HF,RP,OC,TR,CP | --- P⁴⁶κA,B,048 (7.4%) NU

^s διοπερ f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | διο P⁴⁶κA,B,048 [3%] NU

^t γὰρ f³⁵ NA,048 [98%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] | --- P⁴⁶B [2%]

^u προσεύχωμαι *rell* | προσευχομαι [15%]

^v εὐλογησῆς f³⁵ P⁴⁶048 [90%] HF,RP,OC,TR,CP | εὐλογῆς NA,B [10%] NU

^w τῷ f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | ἐν B [2%] [NU] | --- P⁴⁶κA [2%]

^x μου f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | --- (P⁴⁶)κA,B [6%] NU

^y λαλῶν f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | λαλῶ NB,048 [3%] NU | λαλεῖν P⁴⁶ [1%] | --- A

^z ἀλλ' *rell* | ἀλλα P⁴⁶A,B [1%] NU | --- κ

^a δια τοῦ νοός f³⁵ 048 (89.6%) HF,RP,OC,TR,CP | 12 νοὺς (1.9%) | τῶ νοὶ NA,B (7.7%) NU | ἐν τῶ νοὶ P⁴⁶ (0.3%) | two other readings (0.5%)

^b λόγους *rell* | --- P⁴⁶ [14%]

^c γίνεσθε *rell* | γινεσθαι (A) [30%] some TRs

^d ἑτέροις f³⁵ P⁴⁶ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | ἑτερῶν NA,B,0201 [3%] NU

συνέλθη ἢ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶσιν,^e εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε; **24** Ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθη δὲ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων. **25** Καὶ οὕτως^f τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερὰ γίνεται, καὶ οὕτως, πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ Θεῷ, ἀπαγγέλλων ὅτι, «Ὅντως ὁ Θεὸς ἐν ὑμῖν ἐστίν.»^g

There are limits

26 Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; Ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ὑμῶν^h ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψινⁱ ἔχει, ἐρμηνείαν ἔχει. Πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γινέσθω.^j **27** Εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνά μέρος, καὶ εἷς διερμηνευέτω. **28** Ἐὰν δὲ μὴ ἦ διερμηνευτής, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ· ἑαυτῷ δὲ λαλεῖτω καὶ τῷ Θεῷ. **29** Προφητῆται δὲ^k δύο ἢ τρεῖς λαλεῖτωσαν,^l καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν. **30** Ἐὰν δὲ ἄλλω ἀποκαλυφθῆ καθημένω, ὁ πρῶτος σιγάτω. **31** Δύνασθε γὰρ καθ' ἓνα^m πάντες προφητεύειν, ἵνα πάντες μανθάνωσιν καὶ πάντες παρακαλῶνται. **32** Καί, πνεύματα προφητῶν προφήταις ὑποτάσσεται. **33** Οὐ γὰρ ἐστίν ἀκαταστασίας ὁ Θεὸς ἀλλ' ⁿ εἰρήνης.

Wives are not to speak

Ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων, **34** αἱ γυναῖκες ὑμῶν^o ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν, οὐ γὰρ ἐπιτέτραπται^p αὐταῖς^q λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσασθαι,^r καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. **35** Εἰ δέ τι μαθεῖν θέλουσιν,^s ἐν οἴκῳ τοῦς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν, αἰσχρὸν γὰρ ἐστίν γυναιξίν^t ἐν ἐκκλησίᾳ^u λαλεῖν.^v **36** Ἡ ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθεν; Ἡ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν;

^e γλωσσαις λαλῶσιν **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 21 **κ**A,B [4%] NU | ~ λαλησωσιν 1 **ϕ**⁴⁶

^f και ουτως **f**³⁵ (75.8%) RP | 1 ουτω (17.3%) HF,OC,TR,CP | 1 (0.8%) | --- **ϕ**⁴⁶**κ**A,B,048,0201 (5.5%) NU | long omission (0.5%)

^g οντως ο θεος εν υμιν εστιν **f**³⁵ A,B [23%] CP,NU | ~ 231456 [75%] HF,RP,OC,TR | 23456 [1%] | 13456 **κ** [1%] | ~ 145623 **ϕ**⁴⁶

^h υμων **f**³⁵ (96.8%) HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶**κ**A,B,0201 (3.2%) NU

ⁱ γλωσσαν εχει αποκαλυψιν **f**³⁵ [71%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 321 **ϕ**⁴⁶**κ**A,B [14%] NU | 3 [5%] | --- [10%]

^j γινεσθω **f**³⁵ **κ** [95%] HF,RP,OC,CP,NU | γενεσθω [3%] TR | γεινεσθω **ϕ**⁴⁶A,B [2%]

^k δε *rell* | --- **ϕ**⁴⁶ [1%] CP

^l λαλειτωσαν *rell* | λαλητωσαν [12%]

^m ενα *rell* | 1 εκαστοι [1%] CP

ⁿ αλλ **f**³⁵ (**ϕ**⁴⁶) [70%] TR | αλλα **κ**A,B,C [30%] HF,RP,OC,CP,NU

^o υμων **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **κ**A,B [3%] NU

^p επιτετραπται **f**³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | επιτρεπεται **κ**B [3%] NU | επιτρεπετε A [1%] | επιτετρεπται [2%]

^q αυταις *rell* | αυτοις [2%] CP

^r υποτασσεσθαι **f**³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP | υποτασσεσθωσαν **κ**(A)B [2%] NU

^s θελουσιν *rell* | εθελουσιν [2%] CP

^t γυναιξιν **f**³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP | γυναικι **ϕ**⁴⁶**κ**A,B [7%] NU

^u γυναιξιν εν εκκλησια *rell* | ~ 231 CP

^v εν εκκλησια λαλειν **f**³⁵ [87%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 312 **ϕ**⁴⁶**κ**A,B [3%] NU | 1 εκκλησιας 3 [10%]

Paul gets 'authoritative'

37 Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός, ἐπιγινωσκέτω ἃ γράφω ὑμῖν ὅτι^w Κυρίου εἰσὶν ἐντολαί.^x 38 Εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, ἀγνοεῖτω.^y

39 Ὡστε, ἀδελφοί,^z ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσαις μὴ κωλύετε.^a 40 Πάντα^b εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω.

About resurrection

A review

15:1 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε· 2 δι' οὗ καὶ σῴζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, εἰ κατέχετε—ἐκτός εἰ μὴ εἰκῆ ἐπιστεύσατε. 3 Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις ὃ καὶ παρέλαβον· ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς Γραφάς, 4 καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ^c κατὰ τὰς Γραφάς, 5 καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾶ, εἶτα^d τοῖς δώδεκα. 6 Ἐπειτα ὤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ πλείους^e μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς δὲ καὶ^f ἐκοιμήθησαν. 7 Ἐπειτα ὤφθη Ἰακώβῳ, εἶτα^g τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν. 8 Ἐσχάτον δὲ πάντων, ὡσπερὶ τῷ ἐκτρώματι, ὤφθη κάμοι. 9 Ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ. 10 Χάριτι δὲ Θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενὴ ἐγενήθη· ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα—οὐκ ἐγὼ δέ, ἀλλ'^h ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡⁱ σὺν ἐμοί. 11 Εἴτε οὖν ἐγὼ εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

Resurrection is a fact

12 Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσιν τινες ἐν ὑμῖν^j ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν; 13 Εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται. 14 Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα^k τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ^l καὶ ἡ πίστις ὑμῶν.^m 15 Εὐρισκόμεθα δὲ καὶⁿ ψευδομάρτυρες τοῦ Θεοῦ, ὅτι

^w ὅτι f³⁵ P⁴⁶NA,B [92%] HF,RP,CP,NU | 1 του [8%] OC,TR

^x εἰσιν ἐντολαί f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | ἐστιν ἐντολή P⁴⁶A,B,048 [2%] NU | ~ 21 [1%] | ἐστιν [1%] | 1 αὶ 2 [2%] | ἐντολή ἐστιν N

^y ἀγνοεῖτω f³⁵ P⁴⁶B [89.5%] HF,RP,OC,TR,CP | ἀγνοεῖτω [6%] | ἀγνοεῖται NA,048 [1.5%] NU | five more spellings [3%]

^z ἀδελφοί f³⁵ P⁴⁶ [80%] HF,RP,OC,TR | 1 μου NA,B,048 [20%] CP[NU]

^a γλώσσαις μὴ κωλύετε f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 231 N(A)048 [2%] NU | ~ 23 ἐν 1 P⁴⁶(B) | ἐν 123 [1%]

^b πάντα f³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP | 1 δε P⁴⁶NA,B [7%] NU

^c τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 1312 P⁴⁶NA,B [3%] NU

^d εἶτα *rell* | ἐπειτα [10%]

^e πλείους f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | πλείονες (N)A,B [5%] NU

^f καὶ f³⁵ 048 [98%] HF,RP,OC,TR,CP | --- P⁴⁶NA,B [2%] NU

^g εἶτα f³⁵ B [65%] HF,RP,OC,TR,NU | ἐπειτα P⁴⁶NA,048 [35%] CP

^h ἀλλ' *rell* | ἀλλὰ NA,B [1%] NU

ⁱ ἡ f³⁵ (P⁴⁶)A [98%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] | --- NB,0270 [2%]

^j τινες ἐν ὑμῖν f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 321 (P⁴⁶)NA,B,C [4%] NU

^k ἀρα f³⁵ P⁴⁶B [70%] HF,RP,OC,TR,CP | 1 καὶ NA [30%] [NU]

^l δε f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | --- P⁴⁶NA,B [3%] NU

^m ὑμῶν *rell* | ἡμῶν B [25%]

ⁿ καὶ *rell* | 1 ἡμεῖς CP

ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ Θεοῦ ὅτι ἤγειρεν τὸν Χριστόν, ὃν οὐκ ἤγειρεν, εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. **16** Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται. **17** Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν· ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. **18** Ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπώλονται. **19** Εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἠλπικότες ἐσμέν ἐν Χριστῷ^ο μόνον, ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν.

The sequence of events

20 Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν· ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο.^ρ **21** Ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ^ο θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. **22** Ὡσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. **23** Ἐκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι· ἀπαρχὴ Χριστός, ἔπειτα οἱ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. **24** εἶτα τὸ τέλος, ὅταν παραδῶ^ς τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ καὶ Πατρί, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. **25** Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν ἄχρις[†] οὗ ἂν^υ θῆ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. **26** Ἐσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος. **27** «Πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ.» Ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι πάντα ὑποτέτακται, δῆλον ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. **28** Ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα,^ν τότε καὶ^ω αὐτὸς ὁ Υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἦ ὁ Θεὸς τὰ^χ πάντα ἐν πᾶσιν.

Consequences of denial

29 Ἐπεὶ, τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν;^γ **30** Τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν^ζ πᾶσαν ὥραν; **31** Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω—νῆ τὴν ὑμετέραν^α καύχησιν^β ἣν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. **32** Εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ ὄφελος; Εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, «Φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν.» **33** Μὴ πλανᾶσθε· φθείρουσιν ἡθὴ χρηστὰ^ε ὀμιλῖαι κακαί. **34** Ἐκνήψατε δικαίως, καὶ μὴ ἁμαρτάνετε, ἀγνωσίαν γὰρ Θεοῦ τινες ἔχουσιν. Πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν^δ λέγω.^ε

^ο ἠλπικότες ἐσμεν ἐν χριστῷ **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 3412 **ϕ**⁴⁶κA,B [5%] NU

^ρ ἐγένετο **f**³⁵ (93.7%) HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶κA,B (6.3%) NU

^ο ο **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶κA,B [3%] NU

[†] τοῦ **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶κA,B [95%] HF,RP,CP,NU | --- [5%] OC,TR

^ς παραδῶ **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | παραδίδω **ϕ**⁴⁶κA,0270 [3%] NU | παραδίδοι B [1%]

[†] ἀχρις **f**³⁵ [98%] HF,OC,TR,CP | ἀχρι **ϕ**⁴⁶κA,B [2%] RP,NU

^υ ἂν **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **ϕ**⁴⁶κA,B [3%] NU

^ν ὅταν δε ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα *rell* | --- **κ** [15%] [homoioteleuton]

^ω καὶ **f**³⁵ **κA** [98%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] | --- B [2%]

^χ τὰ **f**³⁵ **κ** [98%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] | --- A,B [2%]

^γ τῶν νεκρῶν **f**³⁵ [77%] HF,RP,OC,TR,CP | αὐτῶν **ϕ**⁴⁶κA,B [9%] NU | αὐτῶν 12 [5%] | omit 3 or 4 words [9%]

^ζ κινδυνεύομεν *rell* | 1 κατα [3%] CP

^α ὑμετέραν *rell* | ἡμετέραν A [15%]

^β καύχησιν **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ (92.1%) HF,RP,OC,TR,CP | 1 ἀδελφοὶ **κA,B** (7.9%) [NU]

^ε χρηστὰ **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶κA,B [95%] HF,RP,OC,NU | χρησθ [2%] TR | χριστα [3%] CP

^δ ὑμῖν *rell* | ὑμῶν [11%] CP

^ε λέγω **f**³⁵ A [85%] HF,RP,OC,TR,CP | λαλῶ **ϕ**⁴⁶κB [15%] NU

A philosophical objection

35 Ἄλλ' ^f ἐρεῖ τις, «Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; Ποῖω δὲ σώματι ἔρχονται;»
36 Ἄφρον,^g σὺ δὲ σπείρεις οὐ ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ. **37** Καὶ ὁ σπείρεις, οὐ τὸ
σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον (εἰ τύχοι σίτου ἢ τινος τῶν
λοιπῶν). **38** Ὁ δὲ Θεὸς αὐτῷ δίδωσιν^h σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ ἐκάστῳ τῶν
σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα. **39** Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σὰρξ· ἀλλὰ ἄλλη μὲν^j
ἀνθρώπων,^k ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων, ἄλλη δὲ πτηνῶν.^l **40** Καὶ σώματα
ἐπουράνια καὶ σώματα ἐπίγεια· ἀλλ' ^m ἑτέρα μὲν ἢ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἑτέρα δὲ ἢ
τῶν ἐπιγείων. **41** Ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων·
ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ.

42 Οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν· σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν
ἀφθαρσίᾳ· **43** σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται
ἐν δυνάμει· **44** σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν.ⁿ Ἔστιν σῶμα
ψυχικόν καὶ ἔστιν σῶμα^o πνευματικόν.

45 Οὕτως καὶ γέγραπται· «Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος, Ἀδάμ, εἰς ψυχὴν ζῶσαν»·
ὁ ἔσχατος Ἀδάμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. **46** Ἄλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν, ἀλλὰ τὸ
ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν. **47** Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, χοϊκός· ὁ δεῦτερος
ἄνθρωπος ὁ Κύριος^p ἐξ οὐρανοῦ. **48** Οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί· καὶ οἷος ὁ
ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι. **49** Καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ
χοϊκοῦ, φορέσωμεν^q καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου.

Our turn is coming

50 Τοῦτο δὲ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρονομήσαι οὐ
δύνανται·^r οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. **51** Ἰδοῦ, μυστήριον ὑμῖν λέγω·
Πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα,^s πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα **52** —ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ
ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι—σαλπίζει γὰρ καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται
ἄφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. **53** Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι
ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. **54** Ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν
τοῦτο ἐνδύσῃται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀθανασίαν, τότε

^f ἀλλ *rell* | ἀλλα B [1%] NU

^g ἀφρον **f**³⁵ [85%] HF,RP,OC,TR,CP | ἀφρων **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B [15%] NU

^h αὐτῷ δίδωσιν **f**³⁵ [81%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 21 **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B [9%] NU | αὐτο 2 [10%]

ⁱ το **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **κ**A,B,I^r [5%] NU

^j μὲν *rell* | 1 σαρξ TR

^k [Human meat is not the same as animal meat!]

^l ἰχθυων ἀλλη δε πτηνων (πετεινων OC) **f**³⁵ [96%] HF,RP(OC)TR,CP | ~ 4231 A [1%] | ~ σαρξ 4 (πτηνων **ϕ**⁴⁶) 231 (**ϕ**⁴⁶) **κ**B [3%] NU

^m ἀλλ *rell* | ἀλλα **ϕ**⁴⁶ A,B [1%] NU

ⁿ πνευματικον **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | 1 εἰ **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [4%] NU

^o καὶ ἐστιν σῶμα **f**³⁵ [82%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 21 **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [4%] NU | omit seven words [14%]
[homoioteleuton]

^p ο κυριος **f**³⁵ A (97.5%) HF,RP,OC,TR,CP | --- **κ**B,C (2.4%) NU | πνευματικος **ϕ**⁴⁶

^q φορεσωμεν **f**³⁵ (**ϕ**⁴⁶) **κ**A,C [82%] HF,RP,CP | φορεσομεν B,I [18%] OC,TR,NU

^r δυνανται **f**³⁵ A,C [92%] HF,RP,OC,TR,CP | δυναται **κ**B [6%] NU | δυνατε [2%]

^s μὲν οὐ κοιμηθησομεθα **f**³⁵ (96.4%) HF,RP,OC,TR,CP | 23 B (0.3%) NU | 232 **ϕ**⁴⁶ | 13 (0.3%) | ~ 132 **κ**A
(0.7%) | ~ 32 C (0.5%) | 1 οὐν 3 (0.5%) | ~ 1 οὐν 32 (0.3%) | three other readings (0.5%)

γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος· «Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νίκος.» **55** «Ποῦ σου, Θάνατε, τὸ κέντρον; Ποῦ σου, Ἄδη, τὸ νίκος;»^t **56** Τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία, ἡ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος.

57 Τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ διδόντι^u ἡμῖν τὸ νίκος διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. **58** Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἐδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν Κυρίῳ.

Concluding topics About a special collection

16:1 Περὶ δὲ τῆς λογίας^v τῆς εἰς τοὺς ἀγίους, ὡσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. **2** Κατὰ μίαν σαββάτων,^w ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ τιθέτω, θησαυρίζων ὅ τι ἂν^x εὐοδοῦται,^y ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω τότε λογίαι^z γίνωνται.^a **3** Ὅταν δὲ παραγένωμαι, οὓς ἐὰν δοκιμάσητε δι' ἐπιστολῶν, τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ.^b **4** Ἐὰν δὲ ἦ ἄξιον^c τοῦ κάμει πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύσονται.

Personal plans

5 Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς ὅταν Μακεδονίαν^d διέλθω (Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι). **6** Πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν παραμενῶ, ἢ καὶ παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε,^e οὓς ἐὰν πορεύωμαι.^f **7** Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν, ἐλπίζω δὲ^g χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος ἐπιτρέπη.^h **8** Ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς Πεντηκοστῆς, **9** θύρα γὰρ μοι ἀνέωγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής, καὶ ἀντικείμενοι πολλοί.

This and that

10 Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος, βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς, τὸ γὰρ ἔργον Κυρίου ἐργάζεται ὡς καὶ ἐγώ.ⁱ **11** Μὴ τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ^j προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρὸς με· ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν.

^t κεντρον που σου αδη το νικος **f**³⁵ (95.1%) HF,RP,OC,TR,CP | ~ 623451 (2.9%) | 123 θανατε 56 (0.5%) | ~ 623 θανατε 51 (**ϕ**⁴⁶)**κ**(B)C,088 (1.2%) NU | two other readings A (0.3%)

^u διδοντι *rell* | δοντι **ϕ**⁴⁶ [35%] | two other readings [2%]

^v λογίας *rell* | λογειας NU | ευλογιας [7%]

^w σαββατων **f**³⁵ [92%] HF,RP,OC,TR,CP | σαββατω **κ** | σαββατου A,B,C,I [2%] NU | σαββατον [6%]

^x αν **f**³⁵ **κ**A,C [99.5%] HF,RP,OC,TR | εαν B [0.5%] CP,NU

^y ευοδουται **f**³⁵ [30%] | ευοδωται **κ**B [61%] HF,RP,OC,TR,CP,NU | ευοδωθη A,C,088 [3%] | ευωδωτε [6%]

^z λογiai *rell* | λογειαι **ϕ**⁴⁶ NU

^a γινωνται *rell* | γινονται (**ϕ**⁴⁶) [15%] CP

^b ιερουσαλημ *rell* | ιερουσαλημ HF,NU

^c η αξιον **f**³⁵ **κ** [96%] HF,RP,OC,TR,CP | ~ 21 **ϕ**⁴⁶A,B,C,088 [4%] NU

^d μακεδονιαν *rell* | μακεδωνιαν CP (Also the next occurrence.)

^e προπεμψητε *rell* | προπεμψηται A [10%]

^f πορευομαι *rell* | πορευομαι [11%] | πορευσωμαι [4%]

^g δε **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | γαρ **ϕ**⁴⁶**κ**A,B,C,088 [4%] NU

^h επιτρεπη **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | επιτρεψη **ϕ**⁴⁶**κ**A,B,C [3%] NU

ⁱ και εγω **f**³⁵ [79%] HF,RP,TR,CP | 2 **ϕ**⁴⁶B [1%] | καγω **κ**A,C [20%] OC,NU

^j εξουθενηση *rell* | εξουθενησει [12%] CP

12 Περὶ δὲ Ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ· πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν, καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ· ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ.

13 Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε. **14** Πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω.

15 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί (οἶδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας, καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτούς), **16** ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις,^k καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι. **17** Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφανᾶ καὶ Φουρτουνατοῦ^l καὶ Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ὑμῶν^m ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν· **18** ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν· ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους.

Final greetings

19 Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. Ἀσπάζονταιⁿ ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα,^o σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. **20** Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ.

21 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ, Παύλου. **22** Εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον ἡμῶν^p Ἰησοῦν Χριστόν,^q ἦτω ἀνάθεμα. Μαραναθά.

23 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου^r Ἰησοῦ Χριστοῦ^s μεθ' ὑμῶν. **24** Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Ἀμήν.^{t,u}

^k τοιούτοις *rell* | τιούτοις CP

^l φουρτουνατου **f**³⁵ [85%] HF,RP,OC,TR,CP | φορτουνατου **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [15%] NU

^m ὑμων **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ **κ**A [98%] HF,RP,OC,TR,CP | υμετερον B,C [2%] NU

ⁿ ασπάζονται **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ **B** [96%] HF,RP,OC,TR,CP | ασπαζεται **κ**C [2%] NU, some TRs | four other readings [2%] | A omits the whole verse [homoioteleuton]

^o πρισκιλλα **f**³⁵ C [98%] HF,RP,OC,TR,CP | πρισκα **κ**B [1.5%] NU | πρεισκα **ϕ**⁴⁶ | --- A see above

^p ημων **f**³⁵ [58%] | --- **κ**A,B,C [42%] HF,RP,OC,TR,CP,NU

^q ιησουν χριστον **f**³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **κ**A,B,C [2%] NU

^r κυριου **f**³⁵ **κ**B,C [70%] HF,RP,OC,TR,CP,NU | ι ημων A [30%]

^s χριστου **f**³⁵ A,C [97%] HF,RP,OC,TR,CP | --- **κ**B [3%] NU

^t αμην **f**³⁵ **κ**A,C [98%] HF,RP,OC,TR,CP | --- B [2%] NU

^u The citation of **f**³⁵ is based on thirty-four MSS—18, 35, 141, 201, 204, 386, 394, 444, 604, 757, 824, 928, 986, 1072, 1075, 1100, 1249, 1503, 1548, 1637, 1761, 1855, 1864, 1865, 1892, 1897, 2080, 2352, 2431, 2466, 2554, 2587, 2723 and 2817—all of which I collated myself. 2554 is a 'perfect' representative of **f**³⁵ in 1 Corinthians, as it stands. 2723 has three variations from the presumed archetype, 35 also has three (but 35's exemplar only had one), 18 has five (but its exemplar only had two); the exemplar of 141 had one, that of 2466 had three, and so on. For a book this size the uniformity is impressive. Since these MSS come from all over the Mediterranean world (Sinai, Jerusalem, Patmos, Aegean, Bucharest, Constantinople, Trikala, Meteora, Athens, Mt. Athos [eight different monasteries], Grottaferrata, Vatican, etc.) they are certainly representative of the family, giving us the precise family profile—it is reflected in the Text without exception.

In the statements of evidence I have included the percentage of manuscript attestation for each variant within either () or []. I have used () for the evidence taken from *TuT*, which I take to be reasonably precise. For the variant sets that are not covered there I used Reuben Swanson's excellent collations (*New Testament Greek Manuscripts: 1 Corinthians* [Ed. Reuben Swanson, Carol Stream, IL: Tyndale House Publishers, 2005]). For 1 Corinthians Swanson collated 83 MSS, six being fragmentary (for any given variant set there will usually be at least 75 MSS listed), and I occasionally supplemented from Scrivener and

von Soden—the percentages offered, I have used [] for these, are extrapolations based on a comparison of these sources.

I venture to predict, if complete collations ever become available, that for any non-Byzantine variants listed with 5 to 1% support (in my apparatus) the margin of error should not exceed $\pm 1\%$; for non-Byzantine variants listed with 10 to 6% support the margin of error should hardly exceed $\pm 2\%$; where there is some division among the Byzantine witnesses the margin of error should rarely exceed $\pm 10\%$ —by comparing Swanson with *TuT*, I believe one can make a fairly accurate extrapolation. However, I guarantee the witness of Family 35. Please see the last footnote for Matthew for further information.